

Briuselis, 2018 05 31
COM(2018) 391 final

2018/0213 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Reformų rėmimo programos

{SEC(2018) 280 final} - {SWD(2018) 310 final} - {SWD(2018) 311 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Šiame pasiūlyme nustatyta taikymo diena – nuo 2021 m. sausio 1 d. Pasiūlymas teikiamas 27 valstybių narių Sąjungai, atsižvelgiant į 2017 m. kovo 29 d. Europos Vadovų Tarybos gautą Jungtinės Karalystės pranešimą dėl jos ketinimo išstoti iš Europos Sąjungos ir Euratomo remiantis Europos Sąjungos sutarties 50 straipsniu.

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Struktūrinės reformos yra pokyčiai, ilgam keičiantys ekonomikos struktūrą ir institucinę bei reguliavimo sistemą, pagal kurią dirba įmonės ir žmonės. Jomis dažnai siekiama pašalinti ekonomikos augimo veiksnių kliūtis, pavyzdžiui, reorganizuojant darbo jėgas, produktų, paslaugų ir finansų rinkas ir taip skatinant darbo vietų kūrimą, investicijas ir našumą. Jomis taip pat gali būti siekiama pagerinti viešojo administravimo ir paslaugų bei privilegijų, kurias valstybė teikia savo piliečiams, veiksmingumą ir kokybę.

Tinkamai pasirinktos ir įgyvendintos struktūrinės reformos gali pagreitinti valstybių narių socialinės ir ekonominės konvergencijos didinimo procesą tiek euro zonoje, tiek už jos ribų ir padidinti jų ekonomikos atsparumą. Tikimasi, kad tokios konvergencijos ir atsparumo didinimo poveikis lems didesnę klestėjimą ir sklandų ir stabilų visos ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS) veikimą. Veiksmingas struktūrinių reformų įgyvendinimas yra būtinas siekiant sustiprinti sanglaudą, didinti našumą, kurti darbo vietas, skatinti investicijas ir užtikrinti tvarų augimą.

Dėl rekordinio užimtumo, atsigaujančių investicijų ir gerėjančios viešųjų finansų būklės Europos ekonomika auga sparčiausiai per dešimtmetį. Dabartinė visos ES ekonomikos padėtis yra pakankamai palanki, o tai suteikia galimybę įgyvendinti labai reikalingas reformas. Tačiau reformų įgyvendinimas įvairiose valstybėse narėse vyko lėtai ir netolygiai, todėl jis nebuvo pakankamas visose politikos srityse ir darė neigiamą poveikį konvergencijai ir Europos Sąjungos valstybių narių, o kartu ir visos Sąjungos ekonomikos atsparumui. Atsižvelgiant į tai, pažanga įgyvendinant reformas euro zonai nepriklausančiose valstybėse narėse joms ruošiantis prisijungti prie euro zonos gali turėti teigiamą poveikį visai euro zonai. Todėl ypatingą dėmesį reikia skirti reformų įgyvendinimui euro zonai nepriklausančiose valstybėse narėse, kurios imasi veiksmų siekdamos įsivesti eurą.

Viena iš lėto reformų įgyvendinimo priežasčių yra nepakankami administraciniai gebėjimai. Kita priežastis yra tai, kad struktūrinių reformų nauda dažnai pasireiškia tik ilginiui, o jų ekonominės, socialinės ir politinės išlaidos dažnai patiriamos trumpuoju laikotarpiu. Todėl nacionalinės vyriausybės gali susilaikyti nuo kai kurių reformų įgyvendinimo, pavyzdžiui, dėl nepakankamų administracinių gebėjimų vykdyti reformas, didelių politinių išlaidų trumpuoju laikotarpiu arba neigiamo poveikio kai kuriems visuomenės sluoksniams. Vyriausybėms, kurios pradeda reformas, kartais sunku jas užbaigti, nes rinkimų ciklas dažnai trunka trumpiau nei laikas, reikalingas esminėms reformoms įgyvendinti. Todėl būtinos reformos gali būti atidėtos, nutrauktos ar netgi nukreiptos priešinga linkme.

J.-C. Junckerio vadovaujama Komisija, remdamasi penkių pirmininkų pranešime išdėstyta vizija, sutelkė dėmesį į Europos semestro proceso prioritetus, susijusius su vertybių trikampiu, kurį sudaro investicijų skatinimas, struktūrinių reformų įgyvendinimas ir atsakingos fiskalinės politikos užtikrinimas.

Siekiant paskatinti struktūrines reformas, pirmininko J.-C. Junckerio 2017 m. pranešime apie Sąjungos padėtį, taip pat diskusijoms skirtuose dokumentuose dėl ekonominės ir pinigų sąjungos ateities ir dėl Sąjungos finansų ateities buvo pasiūlyta remtis Komisijos struktūrinių reformų rėmimo programa (SRRP) ir pasiūlyta speciali priemonė (reformų įgyvendinimo priemonė), kad valstybėms narėms būtų suteikta finansinių paskatų vykdyti reformas.

Taip pat buvo pabrėžta, kad didesnė konvergencija siekiant ekonominių struktūrų atsparumo yra ne mažiau svarbus tikslas toms valstybėms narėms, kurios rengiasi prisijungti prie euro zonos.

Šios politinės gairės atsispindi Komisijos komunikate dėl naujų biudžeto priemonių Sąjungos sistemoje euro zonos stabilumui užtikrinti (2017 m. gruodžio 6 d.). Remiantis daugiamete finansine programa (DFP) po 2020 m.¹, jame pasiūlyta sukurti naują reformų įgyvendinimo priemonę, padėsiančią įgyvendinti per Europos semestrą nustatytas reformas, ir SRRP tolesnio įgyvendinimo programą, kuri taip pat apimtų specialią konvergencijos priemonę, skirtą padėti pasirengti narystei euro zonoje. Šis ketinimas patvirtintas prieš 2018 m. vasario 23 d. neoficialų vadovų susitikimą parengtame Komisijos komunikate dėl naujos modernios DFP po 2020 m.², kuriame pranešta, kad reformų įgyvendinimo priemonė ir konvergencijos priemonė turėtų suteikti tvirtą paramą ir paskatas įvairioms reformoms visose valstybėse narėse. Jame taip pat nurodyta, kad per septynerių metų laikotarpį biudžeto eilutė visoms priemonėms sudarys apytikriai bent 25 mlrd. EUR.

Galiausiai, šis pasirinkimas patvirtintas 2018 m. gegužės 2 d. priimtu Komisijos komunikatu Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Šiuolaikiškas biudžetas Sąjungai, kuri saugo, suteikia galių ir gina. 2021–2027 m. daugiamečių finansinė programa“³. Jame skelbiama apie naują solidžią Reformų rėmimo programą, kuri teiktų techninę ir finansinę paramą nacionalinio lygmens reformoms. Jai numatytas bendras 25 mlrd. EUR biudžetas. Naujoji programa nebus būsimų Reglamente (ES) Nr. XXX/xxx (pakeičiančiame BNR)⁴ nurodytų Sąjungos fondų dalis, bet juos papildys.

Atsižvelgdama į tai, Komisija siūlo naują Reformų rėmimo programą (toliau – Programa), kurią sudaro trys atskiros viena kitą papildančios priemonės: i) reformų įgyvendinimo priemonė finansinės paramos priemonės pavidalu; ii) SRRP tolesnio įgyvendinimo programa techninės paramos priemonės pavidalu ir iii) konvergencijos priemonė, skirta teikti konkrečią ir tikslią paramą euro zonai nepriklausančioms valstybėms narėms (taip pat vadinama konvergencijos priemone). Taigi Programa siekiama, gavus valstybių narių vyriausybių ir valdžios institucijų techninės paramos prašymus arba pasiūlymus dėl reformų įsipareigojimų, remti jų pastangas rengti ir įgyvendinti augimą skatinančias struktūrines reformas. Programa siekiama prisidėti įgyvendinant bendrą tikslą – skatinti sanglaudą, konkurencingumą, našumą, augimą ir užimtumą. Tai taip pat galėtų teigiamai paveikti Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą. Todėl turėtų būti numatytos pakankamos finansinės paskatos, kad būtų

¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Europos Tarybai ir Europos Centriniam Bankui „Naujos biudžeto priemonės Sąjungos sistemoje euro zonos stabilumui užtikrinti“, COM(2017) 822 *final*.

² Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai „Europos Sąjungai, veiksmingai siekiančiai savo prioritetų po 2020 m., skirta nauja, moderni daugiamečių finansinė programa“, COM(2018) 98 *final*.

³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Šiuolaikiškas biudžetas Sąjungai, kuri saugo, suteikia galių ir gina“, SWD(2018) 171 *final*.

⁴ OL C , , p. .

užbaigtos struktūrinio pobūdžio reformos, ir techninė parama siekiant sustiprinti valstybių narių administracinius gebėjimus, susijusius su institucijoms, valdymo, viešojo administravimo srityse ir ekonomikos bei socialiniame sektoriuose kylančiomis problemomis.

Igyvendinant šį tikslą, tikslinė techninė parama ir finansinės paskatos bus teikiamos visoms valstybėms narėms, įskaitant – konvergencijos priemonės atveju – tas valstybes nares, kurių valiuta nėra *euro* ir kurios ėmėsi akivaizdžių veiksmų siekdamos per nustatytą laikotarpį įsivesti bendrą valiutą.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Programa bus suderinta su dabartine politika, vykdoma pagal Europos fondų bei kitas Sąjungos programas. Be to, Programa grindžiama dabartine SRRP patirtimi.

Kalbant apie dabartinę DFP ir galiojančius sektorių teisės aktus, Sąjungos lygmeniu yra keletas priemonių, kurios padeda įgyvendinti struktūrines reformas. Kalbant apie politiką, per Europos semestrą Sąjungos teikiamos politikos rekomendacijos padeda nustatyti reformų prioritetus ir su valstybėmis narėmis pasiekti politinį susitarimą dėl jų. Be to, pagal SRRP valstybėms narėms yra teikiama techninė parama struktūrinėms reformoms rengti, formuluoti ir įgyvendinti, o pagal Sąjungos fondų programas finansuojami su investiciniais projektais susiję elementai politikos srityse, kurioms skirti Sąjungos fondai. Sąjungos fondų teisinė sistema reikalauja, kad finansavimas būtų telkiamas pagal temas, o prieš išmokant lėšas būtų nustatytos įvairios reikiamos sąlygos. Nors numatoma, kad naujoje DFP toliau bus stiprinamas ryšys tarp Sąjungos fondų ir Europos semestro ir nors šie veiksmai taikant Sąjungos fondus yra svarbūs siekiant sanglaudos politikos tikslų ir užtikrinant šių fondų efektyvumą, jų nebūtinai pakanka, kad būtų pašalintos kliūtys, trukdančios sparčiau įgyvendinti struktūrines reformas valstybėse narėse.

Reformų įgyvendinimo priemonė

Programa – finansinių įnašų valstybėms narėms teikimo priemonė – suteiks finansinių paskatų įgyvendinti reformas valstybėse narėse ir kartu užtikrins suderinamumą su pagal kitas galiojančias Sąjungos programas finansuojamais veiksmais. Iki šiol lėšas, skirtas su investicijomis susijusiems ir į reformas valstybėse narėse orientuotiems veiksams įgyvendinti, daugiausia skiria Sąjungos fondai. Tačiau, nors iš Sąjungos fondų gali būti remiamos investicijos, susijusios su tam tikromis su sanglaudos politika susijusiomis struktūrinėmis problemomis, šie fondai nėra skirti struktūrinių reformų, kuriomis būtų sprendžiamos visos problemos visose per Europos semestrą nustatytose politikos srityse, rengimui ir įgyvendinimui skatinti. Be to, Sąjungos fondų lėšomis negalima finansuoti reformų, kurios yra tik reglamentuojamojo pobūdžio ir kurias įgyvendinant nepatiriama įgyvendinimo ar investicinių sąnaudų.

Nemažai struktūrinių problemų, su kuriomis susiduria valstybės narės, negali būti sprendžiamos vien tik investicijomis arba griežtu techniniu programos įgyvendinimu; jiems spręsti gali prireikti sudėtingų politinių veiksmų ir teisės aktų, investicijų ir institucijų bei sistemų valdymo tobulinimo. Trumpuoju laikotarpiu struktūrinės reformos taip pat gali pareikalaus didelių politinių išlaidų, kurios gali užkirsti kelią jų įgyvendinimui arba jį sulėtinti. Šiuo atžvilgiu iš Sąjungos biudžeto skiriamos finansinės paskatos gali padėti įveikti tokias kliūtis, taip pat gali, kartu su technine parama arba savarankiškai, padėti užtikrinti politinę atsakomybę už reformas. Glaudesnis dialogas tarp Komisijos ir kompetentingų nacionalinių institucijų gali paskatinti valstybes nares parengti ir įgyvendinti išsamų reformų rinkinį.

Reformų rėmimo programa, kaip finansinės paramos teikimo priemonė, leis teikti tokias finansines paskatas, o tai atitinka pagal kitas Sąjungos finansavimo programas įgyvendinamas priemones.

Techninės paramos priemonė

Programa, kaip techninės paramos teikimo priemonė, leidžia Komisijai remti valstybių narių valdžios institucijų pastangas rengti reformas pagal savo prioritetus ir didinti jų gebėjimus formuoti ir įgyvendinti reformų politiką ir strategijas, tuo pačiu pasinaudojant geriausia patirtimi ir viena kitos pavyzdžiais. Techninės paramos priemonė yra grindžiama SRRP sėkme: įgyvendinant programą iki šiol įvykusiais dviem atrankos etapais paklausa prilygo keturiems (2017 m) ir penkiems (2018 m.) jos metiniams biudžetams. Joje daugiausia dėmesio skiriama prie konkrečių poreikių pritaikyti paramai ir vietos lygmeniu sukaupioms žinioms siekiant užtikrinti, kad valstybės narės turėtų reikiamų institucinių ir administracinių gebėjimų įgyvendinti reformas. Šiuo tikslu ja siekiama bendradarbiauti su prašančiosios valstybės narės nacionalinėmis institucijomis viso reformų proceso metu arba tam tikrais šio proceso etapais ar laikotarpiais. Techninės paramos priemonė pagal Programą, sukurta kaip dabartinės SRRP tęsinys, yra nuosekli, aiški ir papildo esamus išteklius gebėjimams stiprinti ir techninei pagalbai teikti, kurie yra prieinami pagal kitas Sąjungos finansavimo programas. Techninė parama didina dabar pagal įvairias sektorines Sąjungos programas teikiamos pagalbos ir Sąjungos fondų lėšomis vykdomų veiksmų vertę, nes atsižvelgiama į konkrečios šalies padėtį, tuo pat metu remiant svarbiausius veiksmus, kurių imamasi valstybėse narėse įgyvendinant pagrindinius Sąjungos politikos tikslus.

Konvergencijos priemonė

Programa, kaip konvergencijos priemonė rengiantis narystei euro zonoje, leis Komisijai patenkinti konkrečius euro zonai nepriklausančių ir struktūrines reformas pradedančių valstybių narių poreikius, teikdama papildomų priemonių jų ekonomikos ir socialinių struktūrų atsparumui sukrėtimams didinti ir geriau pasirengti euro zonos narystei. Konvergencijos priemonė papildys reformų įgyvendinimo priemonę, kuri yra prieinama visoms valstybėms narėms. Šiuo metu nėra priemonių, kurios tiesiogiai finansiškai paskatintų įgyvendinti struktūrines reformas visose valstybėse narėse, jau nekalbant apie euro zonai nepriklausančias valstybes nares. Nors euro zonai nepriklausančios valstybės narės pasinaudoja Sąjungos fondais, pastarieji nėra skirti padėti įgyvendinti esmines reformas, kuriomis būtų grindžiamas ekonominis atsparumas ir kurios padėtų toms valstybėms narėms visapusiškai pasirengti būsimai narystei euro zonoje. Tikimasi, kad pagal Reformų rėmimo programą teikiant tikslinę paramą euro zonai nepriklausančioms valstybėms narėms, kurios ėmėsi akivaizdžių veiksmų siekdamos per nustatytą laikotarpį įsivesti bendrą valiutą, tose valstybėse narėse paspartės konvergencijos procesas ir tai padės įgyvendinti konvergencijos kriterijus ir didinti visos euro zonos atsparumą.

Kalbant apie nuoseklumą su kitomis nuostatomis ir politikos sritimis, pagal Programą numatomas papildomumas, sąveika, suderinamumas ir nuoseklumas su kitomis Sąjungos programomis ir politikos sritimis regioniniu, nacionaliniu, Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis, visų pirma papildant per Europos semestrą pateiktas politikos gaires ir padedant užtikrinti Sąjungos fondų sverto poveikį.

Komisija sieks, kad Programai įgyvendinti siūlomi veiksmai papildytų kitas Sąjungos programas ir fondus (ypač Sąjungos fondus) ir su jais nesidubliuotų, remiantis aiškiais atskyrimo kriterijais. Be to, visų trijų priemonių suderinamumas su kitomis Sąjungos

programomis ir Sąjungos fondais ir toliau bus užtikrintas valdant įvairias priemones pagal Komisijos vidaus darbo tvarką. Visų pirma to bus siekiama taikant jau esamą koordinavimo mechanizmą, kuriame dalyvauja atitinkamų Komisijos tarnybų atstovai. Sprendimuose suteikti paramą valstybei narei bus atsižvelgta, *inter alia*, į esamus veiksmus ir priemones, finansuojamas iš Sąjungos fondų ir pagal Sąjungos programas. Koordinavimo mechanizmas bus sustiprintas siekiant atspindėti išaugusį papildomumo, sąveikos, suderinamumo ir nuoseklumo su keliomis programomis pagal DFP poreikį, ypač siekiant, viena vertus, atlikti Sąjungos fondų programavimo procesą pagal pasidalijamąjį valdymą, o kita vertus, pasirinkti reformas pagal Programą, kad būtų galima kuo labiau padidinti Sąjungos veiksmų ir išteklių veiksmingumą ir efektyvumą.

Kalbant apie finansines paskatas, tai, kad reformos, kurioms skiriami Programos finansiniai įnašai, bus nustatomos per vykstantį Europos semestro procesą, bus svarbu užtikrinant papildomumą ir siekiant, kad nebūtų teikiama parama reformoms, kurios būtų buvusios įvykdytos bet kuriuo atveju. Be to, šių reformų įgyvendinimo stebėseną pagal Europos semestrą suteiks papildomų apsaugos priemonių.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymas atitinka ir užtikrina papildomumą ir sąveiką su kitomis Sąjungos politikos sritimis, kaip antai per Europos semestrą vykdoma politika, orientuota į vertybių trikampį, kurį sudaro investicijų skatinimas, struktūrinių reformų įgyvendinimas ir atsakingos fiskalinės politikos užtikrinimas. Be to, Programa yra grindžiama Diskusijoms skirtame dokumente dėl ekonominės ir pinigų sąjungos ateities⁵ pateiktais pasiūlymais ir atitinka 2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamente pristatytą Europos Komisijos pirmininko J.-C. Junckerio 2017 m. pranešimą apie Sąjungos padėtį (kartu su priede išdėstytu ketinimų raštu), kuriame buvo išdėstyti pasiūlymai dėl ekonominės ir pinigų sąjungos ateities. Pasiūlymas taip pat gali prisidėti prie Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo.

Reformų įgyvendinimo priemonę ir konvergencijos priemonę pasiūlė Komisija 2017 m. gruodžio 6 d. komunikate⁶ kaip naujas fiskalines priemones ir dalį iniciatyvų rinkinio, skirtą ekonominei ir pinigų sąjungai stiprinti.

Programa leidžia veiksmingai teikti valstybėms narėms paramą finansinėmis ir techninėmis priemonėmis siekiant padėti įgyvendinti struktūrines reformas, kurios savo ruožtu gali sudaryti pagrindą Sąjungos politikos įgyvendinimui kitose srityse. Reformų vykdymo procesas yra sudėtingas, dažnai politiškai brangus, reikalauja patirties vienu metu skirtingose srityse ir gali turėti tarpvalstybinį poveikį. Sąjungos parama pagal Programą turėtų padėti didinti gebėjimus vykdyti nuodugniais ekonomikos augimą skatinančias reformas įvairiuose valstybių narių politikos sektoriuose, o teigiamas poveikis pasireikštų visoje Sąjungoje.

Bus siekiama nuoseklumo ir suderinamumo su kitomis Sąjungos politikos sritimis, viena vertus, per atitinkamas teisės aktų nuostatas dėl papildomo finansavimo, išdėstytas įvairiuose teisės aktuose, kuriais nustatomos įvairios Europos Sąjungos programos ir fondai, ir, kita vertus, įgyvendinant glaudesnę vidaus koordinavimą tarp veiklą su papildomumu susijusiose

⁵ Diskusijoms skirtas dokumentas dėl ekonominės ir pinigų sąjungos ateities COM(2017) 291, 2017 m. gegužės 31 d.

⁶ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Europos Tarybai ir Europos Centriniam Bankui „Naujos biudžeto priemonės Sąjungos sistemoje euro zonos stabilumui užtikrinti“, COM(2017) 822 *final*.

Sąjungos politikos srityse vykdančių tarnybų, kad jos gautų naudos iš sąveikos ir stiprintų viena kitą. Be to, Programa grindžiama dabartine SRRP įgyvendinimo patirtimi.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 175 straipsniu (trečia pastraipa) ir 197 straipsnio 2 dalimi.

SESV 175 straipsnio trečiojoje pastraipoje numatyta, kad jei pasirodytų, kad reikia imtis konkrečių veiksmų, nesusijusių su fondais ir nepakenkiančių priemonėms, kurių yra imtasi kitų Sąjungos politikos sričių sistemoje, tokių veiksmų Europos Parlamentas ir Taryba gali imtis sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavę su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu bei Regionų komitetu.

SESV 197 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad Sąjunga gali remti valstybių narių pastangas gerinti savo administracinius gebėjimus įgyvendinant Sąjungos teisę. Tokiais veiksmais gali būtų keitimosi informacija ir valstybės tarnautojų mainų palengvinimas bei mokymo programų rėmimas. Nė viena valstybė narė neprivalo pasinaudoti šia parama. Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą, patvirtina šiam tikslui reikalingas priemones, išskyrus bet kokią valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimą.

Atsižvelgiant į SESV 175 ir 197 straipsnius, Programa siekiama padėti didinti sanglaudą, konkurencingumą, našumą, augimą ir užimtumą, ir šiuo atžvilgiu ji gali būti svarbi siekiant: i) užbaigti struktūrinio pobūdžio reformas, siekiant pagerinti šalių ekonominės veiklos rezultatus ir skatinti atsprias valstybių narių ekonomines ir socialines struktūras; ii) stiprinti valstybių narių administracinius gebėjimus, susijusius su problemomis, su kuriomis susiduriama institucijose, valdymo, viešojo administravimo srityse ir ekonomikos bei socialiniame sektoriuose, ir iii) užbaigti struktūrinio pobūdžio reformas, skatinančias ekonomikos ir socialinių struktūrų atsparumą ir administracinių gebėjimų stiprinimą valstybėse narėse, kurių valiuta nėra *euro* ir kurios pareiškė aiškų įsipareigojimą ir ėmėsi aktyvių veiksmų siekdamas per nustatytą laikotarpį įsivesti bendrą valiutą, siekiant remti pasirengimą dalyvauti euro zonoje.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Siūlomų veiksmų finansavimas pagal numatomą Programą atitinka Europos pridėtinės vertės ir subsidiarumo principus. Didžiausias Sąjungos biudžeto finansavimas skiriamas veiklai, kurios tikslų valstybės narės, veikdamos pavieniui, negali pakankamai pasiekti („būtinumo testas“) ir kurioje Sąjungos intervencinėmis priemonėmis galima suteikti papildomos naudos, palyginti su pavieniais valstybių narių veiksmais.

Bendrieji Programos tikslai yra sanglaudos, konkurencingumo, našumo, ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo didinimas. Tuo tikslu ji turėtų teikti finansines paskatas struktūrinio pobūdžio problemoms spręsti ir turėtų padėti sustiprinti valstybių narių administracinius gebėjimus, kiek tai susiję su jų institucijomis ir ekonomikos bei socialiniu sektoriais.

Pagrindinis Programos principas yra tai, kad ji vykdoma savanoriškai. Todėl kiekviena valstybė narė pati nusprendžia, ar būtina imtis veiksmų Sąjungos lygmeniu atsižvelgdama į nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygmeniu turimas galimybes. Reformų įgyvendinimas tebeprisiklauso nacionalinei kompetencijai, ir valstybės narės dalyvauja viso reformų įgyvendinimo priemonės įgyvendinimo proceso metu.

Struktūrinių reformų įgyvendinimas yra Sąjungos ir euro zonos bendras interesas, nes reformos padeda padidinti ne tik atitinkamų šalių ekonomikos, bet ir Sąjungos bei visos euro zonos atsparumą.

Kalbant apie reformų įgyvendinimo priemonę, Programa yra tiesioginis atsakas į silpną ir netolygų struktūrinių reformų valstybėse narėse įgyvendinimą, ypač kiek tai susiję su per Europos semestrą nustatytomis problemomis. Šiuo atžvilgiu Komisija geriausiai gali imtis iniciatyvos Sąjungos lygmeniu, nes ji pasinaudoja išsamiais konkrečių šalių duomenimis apie reformų įgyvendinimą valstybėse narėse ir turi patirties kartu su atitinkamomis valstybėmis narėmis nustatyti svarbias problemas, kurias reikia spręsti. Susitarimas dėl reformų priemonių rinkinio tarp Komisijos ir valstybės narės (patvirtintas atitinkamu įgyvendinimo aktu) padidins nacionalinę atsakomybę, nes pirminis pasiūlymas dėl reformų įsipareigojimų bus pateiktas atitinkamos valstybės narės, tai yra bus pačios šalies parengtas ir inicijuotas produktas. Tai taip pat reiškia, kad reikės vykdyti nuolatinį politinį dialogą tarp Komisijos ir atitinkamos valstybės narės. Šios priemonės trukmė per visą kitos DFP įgyvendinimo laikotarpį užtikrina reformų pastangų tęstinumą, taigi valstybės narės gali nuspręsti, kada yra tinkamas laikas kreiptis dėl finansinės paramos.

Kalbant apie techninės paramos priemonę (SRRP tęsinį), Komisija turi unikalią galimybę imtis veiksmų Sąjungos lygmeniu.

Nuo SRRP įgyvendinimo pradžios ji sukūrė Sąjungos lygmeniu sukauptos patirties duomenų bazę (ir iš jos jau turi naudos); ji yra tinkamiausia priemonė dalytis geriausia patirtimi ir gali sukurti sąveiką, kad būtų atsižvelgta į įvairių valstybių narių pastangas vykdyti reformas ir sprendžiamos tarpvalstybinės problemos. Tuo pačiu metu Komisijos teikiamos paramos koordinavimas užtikrina visapusišką ekspertinių žinių teikimą, dalijimąsi gerąja patirtimi ir paramą skirtingais reformų proceso etapais. Be to, plėtojant valstybių narių sąveiką, Sąjungos lygmens veiksmais prisidedama sprendžiant tarpvalstybines ar Sąjungos masto problemas.

Konvergencijos priemone siekiama didinti euro zonai nepriklausančių šalių ekonomikos atsparumą, skatinant tikrą konvergenciją. Ši yra svarbi ne tik tų valstybių narių, bet ir visos Sąjungos klestėjimui, ypač sklandžiam perėjimui prie euro ir euro zonos veikimui. Be to, pagal šią priemonę teikiama tikslinė techninė parama administraciniams gebėjimams stiprinti rengiantis narystei euro zonoje. Todėl, norint pasiekti šį tikslą, būtina imtis veiksmų Sąjungos lygmeniu.

Šie tikslai, pavyzdžiui, su struktūrinėmis reformomis susijusių problemų sprendimas, padėsiantis sustiprinti atitinkamų šalių ekonomikos, Sąjungos ir euro zonos atsparumą, ir valstybių narių administracinių gebėjimų stiprinimas, negali būti tinkamai pasiekti pavienėms valstybėms narėms veikiant atskirai, o Sąjungos intervencinės priemonės gali suteikti papildomos vertės sukuriant programą, kuri galėtų finansiškai paskatinti ir techniškai paremti struktūrinių reformų Sąjungoje rengimą ir įgyvendinimą.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, nes juo neviršijama to, kas būtina Europos lygmeniu siekiant nustatyto tikslo ir ko reikia šiam tikslui pasiekti. Parama, teiktina pagal

visas tris priemones, kurios sudaro 2021–2027 m. laikotarpiui skirtą Programą, turi būti pagrįsta savanorišku pačios valstybės narės teikiamu prašymu. Programos savanoriškumas ir bendru susitarimu grindžiamo bendradarbiavimo pobūdis viso proceso metu yra papildoma proporcingumo principo laikymosi ir valstybių narių bei Komisijos abipusio pasitikėjimo ir bendradarbiavimo plėtros garantija.

- **Priemonės pasirinkimas**

Pirmiau pateiktuose skyriuose apibūdinti tikslai negali būti pasiekti derinant teisės aktus ar valstybių narių savanoriškais veiksmais. Šių tikslų būtų galima pasiekti tik priėmus reglamentą.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Reformų įgyvendinimo priemonė ir konvergencijos priemonė yra nauji pasiūlymai, todėl joms dar netaikomas *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas.

Techninės paramos priemonė yra galiojančios 2017–2020 m. struktūrinių reformų rėmimo programos, kuri grindžiama Reglamentu (ES) Nr. 2017/825⁷ ir kuri įsigaliojo 2017 m. gegužės 20 d., tęsinys. SRRP įgyvendinimas prasidėjo 2017 m. rugsėjo mėn., patvirtinus 2017 m. metinę darbo programą⁸, ir buvo tęsiamas 2018 m. kovo mėn. patvirtinus 2018 m. metinę darbo programą⁹. Remdamasi Reglamento (ES) Nr. 2017/825 16 straipsniu, Komisija ne vėliau kaip iki 2019 m. vidurio pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai metinę Programos įgyvendinimo stebėsenos ataskaitą ir nepriklausomo *ex post* vertinimo ataskaitą.

Net jei reguliavimo požiūriu dar anksti formaliai vertinti, yra duomenų apie anksčiau Graikijai teiktą techninę paramą struktūrinėms reformoms vykdyti, kurią koordinavo Graikijos reikalų darbo grupė (GRDG).

Graikijos reikalų darbo grupė

Komisijos tarnybų Graikijai suteiktai ir GRDG koordinuojamai techninei paramai struktūrinėms reformoms buvo taikomi tiek vidaus, tiek išorės vertinimai, kurie suteikė naudingos patirties rengiant Programą. Šiuo metu Komisija taip pat atlieka Graikijai suteiktos techninės paramos *ex post* išorės vertinimą.

⁷ 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/825 dėl 2017–2020 m. struktūrinių reformų rėmimo programos sudarymo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 1305/2013 (OL L 129, 2017 5 19, p. 1).

⁸ Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl 2017 m. darbo programos priėmimo ir Struktūrinių reformų rėmimo programos finansavimo, kuriuo panaikinamas Sprendimas C(2017)3093, 2017, C(2017) 5780 *final*, priedas.

⁹ Komisijos įgyvendinimo sprendimo dėl 2017 m. darbo programos priėmimo ir Struktūrinių reformų rėmimo programos finansavimo, 2018 m., C(2017) 1358 *final*, priedas.

Pagal GRDG suteiktą techninę paramą 2014 m. liepos mėn. įvertino nepriklausoma konsultacinė įstaiga¹⁰. Apibendrinant šį vertinimą padaryta išvada, kad 2011–2013 m. techninė pagalba padėjo įgyvendinti Graikijos reformų programą mokesčių administravimo ir centrinės administracijos srityse. Ši išvada buvo pagrįsta suteiktos pagalbos veiksmingumo, efektyvumo, aktualumo ir tvarumo įvertinimu ir buvo patvirtinta daugumos suinteresuotųjų šalių atsakymais, kuriuose buvo nurodyta, kad, nesant GRDG teikiamos techninės pagalbos, inicijuotos reformos nebūtų įvykdytos.

Be to, Europos Audito Rūmai 2015 m. atliko veiklos auditą, siekdami įvertinti, kaip veiksmingai GRDG valdė Graikijai teikiamą pagalbą ir ar ji teigiamai prisidėjo prie reformų įgyvendinimo Graikijoje (apsiribojant tik ekonominio koregavimo programa). Audito Rūmai padarė išvadą, kad GRDG iš esmės sėkmingai įvykdė savo įgaliojimus – teikti atitinkamą techninę pagalbą srityse, apimančiose beveik visą viešosios politikos spektrą, o tai iš esmės atitiko ekonominio koregavimo programos sąlygas.

Audito Rūmai nustatė tam tikrų trūkumų, visų pirma tai, kad nebuvo specialaus biudžeto, išsamios strategijos ir sistemingos rezultatų stebėsenos. Šiuos trūkumus vėliau nagrinėjo Paramos struktūrinėms reformoms tarnyba (angl. SRSS), į juos taip pat buvo atsižvelgta rengiant 2017–2020 m. SRRP.

- **Struktūrinių reformų rėmimo programos (SRRP) *ex ante* vertinimas ir pirmoji patirtis**

Iki pasiūlymo dėl SRRP, kuris tapo Reglamentu (ES) Nr. 2017/825, pateikimo 2015 m. lapkričio mėn., Komisija atliko *ex ante* vertinimą, kurio metu buvo įvertinti su reformų rengimu ir įgyvendinimu Sąjungoje susiję uždaviniai ir problemos, galimi jų sprendimai, taigi ir SRRP tikslai ir galimi įgyvendinimo mechanizmai. *Ex ante* vertinime buvo padaryta išvada, kad reformų įgyvendinimo trūkumas valstybėse narėse apribojo Sąjungos gebėjimą reaguoti į sukrėtimus ir ypač apribojo EPS atsparumą, kuris yra būtinas siekiant užtikrinti konvergenciją valstybėse narėse ir jų visuomenėse. Remiantis *ex ante* vertinimu, pagrindiniai tokių problemų veiksniai yra riboti administraciniai ir instituciniai gebėjimai ir netinkamas Sąjungos teisės aktų taikymas ir įgyvendinimas.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Siekiant užtikrinti atviras viešas konsultacijas pagal geresnio reglamentavimo reikalavimus, SRRP buvo įtraukta į sanglaudos grupę, kuri aprėpė šių sričių klausimus: regioninė politika, užimtumas ir socialiniai reikalai, socialinė įtrauktis, profesinis rengimas ir mokymas, moksliniai tyrimai ir inovacijos, verslas ir pramonė, energetika, teisingumas ir pagrindinės teisės, migracija ir prieglobstis, transportas, kaimo plėtra, skaitmeninė ekonomika ir visuomenė, veiksmai klimato kaitos srityje, jūrų reikalai ir žuvininkystė, struktūrinės reformos ir jaunimo reikalai.

Atitinkamame klausimyne nebuvo aiškiai nurodyta, kad dabartinė SRRP yra viena iš sanglaudos grupei priklausančių finansavimo programų, todėl klausimai nebuvo labai aktualūs rengiant Programą. Tačiau kai kurie viešųjų konsultacijų rezultatai vis tiek gali būti aktualūs (t. y. atsakymai į klausimus, kuriuose konkrečiai minimas (struktūrinių) reformų įgyvendinimas valstybėse narėse).

¹⁰ Alvarez & Marsal Taxand, Adam Smith International, VC / 2014/0002 Preliminary Evaluation of the Technical Assistance provided to Greece in 2011-2013 in the areas of Tax Administration and Central Administration Reform, 2014.

Atsižvelgdama į 2017 m. gruodžio 6 d. ekonominės ir pinigų sąjungos stiprinimo klausimams skirtą EPS dokumentų rinkinį, Komisija paskelbė ketinanti sukurti naują po 2020 m. taikytiną reformų įgyvendinimo priemonę, kad padėtų įgyvendinti nacionalines reformas, nustatytas per ekonominės politikos koordinavimo Europos semestrą, ir apie vykdyti bandomąjį projektą (padarius Bendrųjų nuostatų reglamento¹¹ dalinius pakeitimus) siekiant išbandyti šią idėją jau dabartiniu programavimo laikotarpiu. Atsižvelgdama į tai, Komisija nusprendė organizuoti techninius seminarus kiekvienoje valstybėje narėje. Seminarų tikslas buvo dvejopas: rinkti informaciją apie valstybių narių požiūrį ir rūpimus klausimus vykdant bandomąjį reformos įgyvendinimo priemonės projektą; ir rinkti idėjas apie būsimos reformų įgyvendinimo priemonės rengimą ir galimas reformų rūšis, kurioms galėtų būti naudinga ši priemonė.

Iš valstybių narių gauta informacija apie reformų įgyvendinimo priemonę į poveikio vertinimą įtraukta kaip konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis rezultatai.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

nėra duomenų

- **Poveikio vertinimas**

Šis pasiūlymas grindžiamas poveikio vertinimu. Atliekant poveikio vertinimą buvo nagrinėjama galimybė ir po 2020 m. taikyti šiuo metu vykdomas Sąjungos programas jų dabartine forma. Atsižvelgiant į nepakeistą Europos semestro procesą, SRRP numatyta techninė parama ir toliau būtų teikiama valstybėms narėms remiantis dabartiniais ribotais finansiniais ištekliais, o Sąjungos fondai išliktų vienintelės Sąjungos investavimo priemonės, kuriomis būtų finansuojamas tam tikrų struktūrinių reformų įgyvendinimas ir teikiamos paskatos tam tikroms reformoms pasinaudojant esama Sąjungos fondų ir Europos semestro sąsaja.

Pagal galiojančias Sąjungos lygmeniu taikomas priemones nepavyko suteikti pakankamų paskatų, kad būtų iš esmės paspartintas struktūrinių reformų inicijavimas ir įgyvendinimas. Todėl nepavyko sumažinti neatsparumo sukrėtimams; pagal šias priemones taip pat neteikiama tikslinga parama reformoms įgyvendinti euro zonai nepriklausančiose valstybėse narėse. Todėl Komisija siūlo sukurti naują Sąjungos lygmens priemonę, pagal kurią būtų tęsiama SRRP ir teikiamos papildomos finansinės paskatos struktūrinių reformų įgyvendinimui pagal numatytą reformų įgyvendinimo priemonę. Be to, turi būti sukurta speciali priemonė, skirta reformoms, vykdomoms euro zonai nepriklausančiose valstybėse narėse, kurios ėmėsi akivaizdžių veiksmų siekdamos įsivesti bendrą valiutą, pagal kurią būtų teikiama papildoma parama reformoms būsimose euro zonos valstybėse narėse įgyvendinti ir teigiamam poveikiui euro zonai nepriklausančioms valstybėms narėms ir visai euro zonai stiprinti. Šiuo tikslu akivaizdūs veiksmai būtų oficialus atitinkamos valstybės narės vyriausybės raštas Komisijai, kuriame išdėstomas aiškus valstybės narės įsipareigojimas per pagrįstą nustatytą laikotarpį prisijungti prie euro zonos ir pateikiamas po konsultacijų su Komisija parengtas įtikinamas konkrečių pasirengimo sėkmingai dalyvauti euro zonoje

¹¹ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kuriuo iš dalies keičiamas 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinas Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006 nuostatos, susijusios su struktūrinių reformų parama valstybėse narėse, COM/2017/0826 *final* – 2017/0336 (COD).

priemonių, įskaitant veiksmus, kuriais nacionalinės teisės aktai visiškai suderinami su Sąjungos teisėje (įskaitant bankų sąjungą) nustatytais reikalavimais, įgyvendinimo planas, kuriame nurodyti konkretūs įgyvendinimo terminai.

Programos poveikis daugiausia priklausys nuo reformų, kurias valstybės narės siūlo ir įgyvendina pagal reformų įgyvendinimo priemonę, arba nuo paramos rūšies, kurios jos paprašys ir naudosis pagal techninės paramos priemonę.

Apskritai tikimasi, kad programa bus naudinga valstybių narių ekonomikai, padidins atsparumą sukrėtimams, taip pat turės teigiamą šalutinį poveikį kitoms valstybėms narėms. Todėl tikimasi, kad ilgesnės trukmės laikotarpiu bus užtikrintas teigiamas poveikis ekonomikos augimui visoje Sąjungoje ir pagerės valstybių narių fiskalinė padėtis ir skolos santykio su BVP rodikliai. Numatoma, kad programa darys teigiamą poveikį užimtumui, skatindama darbo vietų kūrimą visoje Sąjungoje. Tai gali būti pasiekta, pavyzdžiui, įgyvendinant darbo rinkos reformas, ypač tokias, kurios didina darbo jėgos įgūdžius ir kvalifikaciją ir skatina įgūdžių pritaikymą rinkos poreikiams. Programa taip pat gali turėti teigiamą poveikį pajamų pasiskirstymui, aktyviai darbo rinkos politikai, socialinei įtraukčiai ir socialinei apsaugai, skatindama Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą. Ji taip pat gali padėti įgyvendinti reformas visame viešojo administravimo sektoriuje ir kovoti su mokesčių slėpimu bei korupcija, nes tai daro didelį poveikį piliečiams ir verslui ir kenkia geram valdymui ir ekonomikos plėtrai.

Tikimasi, kad programa turės pranašumų dėl mažos administracinės naštos. Pagal reformų įgyvendinimo priemonę skiriami finansiniai įnašai bus išmokami kaip su sąnaudomis nesusijusios lėšos, taip mažinant administracines ir sandorių sąnaudas tiek Komisijai, tiek valstybėms narėms. Siekiant kuo labiau sumažinti reformų įgyvendinimo priemonės administracinę naštą ir numatyti supaprastinimą, per Europos semestrą bus stebimas tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių įgyvendinimas.

Su trimis techninės paramos priemonėmis susijusios administracinės procedūros išliks labai nesudėtingos, pvz. kalbant apie techninės paramos priemonę, prašymų pateikimas išliks paprastas ir reikalaujama informacija bus kuo labiau apribota.

Reglamentavimo patikros valdyba peržiūrėjo poveikio vertinimo projektą ir 2018 m. gegužės 22 d. pateikė savo teigiamą nuomonę su išlygomis¹². Reglamentavimo patikros valdybos iškelti klausimai buvo nagrinėjami patikslintame Poveikio vertinimo tarnybos dariniame dokumente. Išaiškintas reformų įgyvendinimo priemonės įnašų paskirstymo mechanizmo pagrįstumas ir tinkamumas (taip pat pateikiamas pavyzdys). Išsamiau paaiškintas reformų įgyvendinimo priemonės taikymo mastas. Poveikio vertinimas taip pat buvo toliau plėtojamas siekiant įvertinti bendrą finansavimą ir dalinio išankstinio lėšų panaudojimą kaip alternatyvų įgyvendinimo mechanizmą. Taip pat buvo pateikti paaiškinimai dėl galimos rizikos, susijusios su šiuo mechanizmu (moralinės žalos, apimties, sustabdymo, panaikinimo ir lėšų susigrąžinimo procedūrų atžvilgiu). Poveikio vertinimo tarnybos dariniame dokumente pateiktame specialiaame priede išsamiau apibūdinami pakeitimai, padaryti Reglamentavimo patikros valdybai pateikus savo nuomonę.

¹²

<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Pasiūlymas nesusietas su reglamentavimo kokybe ir supaprastinimo pastangomis ir dėl jo mažosioms ir vidutinėms įmonėms ar kitiems suinteresuotiesiems subjektams nesudaro reikalavimų laikymosi išlaidų. Programa bus įgyvendinama per elektroninę platformą, kuria galės naudotis Komisijos tarnybos ir valstybės narės.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymas turi teigiamos įtakos Sąjungos pagrindinių teisių apsaugai ir plėtrai, darant prielaidą, kad valstybės narės prašys paramos susijusiose srityse ir ją gaus. Pavyzdžiui, parama tokiose srityse kaip migracija, darbo rinkos ir socialinis draudimas, sveikatos priežiūra, švietimas, aplinka, nuosavybė, viešasis administravimas ir teismų sistema gali padėti puoselėti tokias Sąjungos pagrindines teises kaip orumas, laisvė, lygybė, solidarumas, piliečių teisės ir teisingumas.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Programos įgyvendinimo laikotarpis nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. nustatomas 25 EUR mlrd. finansinis paketas dabartinėmis kainomis.

Minėta suma preliminariai paskirstoma taip: i) iki 22 mlrd. EUR reformų įgyvendinimo priemonei; ii) iki 840 mln. EUR techninės paramos priemonei ir iii) iki 2,16 mlrd. EUR konvergencijos priemonei, iš kurių iki 2 mlrd. EUR finansinės paramos komponentui ir iki 160 mln. EUR techninės paramos komponentui. Jei iki 2023 m. pabaigos reikalavimus atitinkanti valstybė narė nesiims akivaizdžių veiksmų pagal konvergencijos priemonę, siekdama per nustatytą laikotarpį įsivesti bendrą valiutą, tai valstybei narei pagal konvergencijos priemonės finansinės paramos komponentą numatyta suma bus perkelta į reformų įgyvendinimo priemonę. Komisija priims atitinkamą sprendimą išklausiusi atitinkamos valstybės narės poziciją.

Reikiami paaiškinimai dėl finansinio paketo pateikiami finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Tam, kad būtų galima stebėti Programos vykdymą siekiant konkrečių reglamento 6 straipsnyje apibrėžtų tikslų, buvo nustatyti kai kurie pagrindiniai veiklos rodikliai ir jie bus periodiškai renkami. Rodiklių rinkinys apibrėžtas individualių paramos veiksmų lygmeniu siekiant surinkti atitinkamus mikroduomenis, kurie turi būti apibendrinti Programos lygmeniu ir kuriuos surinks Komisija remdamasi specialia stebėsenos priemone, suskirstydama juos pagal valstybes nares ir politikos sritis.

Kalbant apie finansinius įnašus (skirtus pagal reformų įgyvendinimo priemonę ir pagal konvergencijos priemonės finansinės paramos komponentą), kiekviename su valstybėmis narėmis suderintame reformų įsipareigojimų plane bus nustatyti konkretūs produkto, rezultatų ir poveikio rodikliai, todėl tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių pasiekimas bus laikomas finansinio įnašo gavimo sąlyga. Todėl valstybės narės į savo metines pažangos ataskaitas turės įtraukti įrodymus apie pažangą, padaryta siekiant tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių, ir suteikti Komisijai galimybę susipažinti su pagrindiniais duomenimis, įskaitant, jei reikia, administracinius duomenis.

Kalbant apie techninės paramos priemonę, bus apibrėžti konkretūs rezultato ir poveikio rodikliai, susiję su konkrečiais projektais, įskaitant pagrindinius kriterijus ir siektinas reikšmes, kad būtų galima stebėti pažangą, padarytą siekiant galutinių siektinų reikšmių, ir įvertinti įgyvendintų reformų poveikį. Šie rodikliai taip pat bus naudojami pagal konvergencijos priemonės techninės paramos komponentą.

Siekiant įvertinti šių trijų priemonių efektyvumą, veiksmingumą, aktualumą, suderinamumą ir Sąjungos pridėtinę vertę, bus atliekamas kiekvienos priemonės laikotarpio vidurio ir *ex post* vertinimas, o rezultatai bus apžvelgti bendrame visos Programos vertinime. Vertinimai bus atlikti remiantis 2016 m. balandžio 13 d. tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 ir 23 punktais¹³, trims institucijoms patvirtinus, kad galiojančių teisės aktų ir politikos vertinimai turėtų būti galimų tolesnių veiksmų poveikio vertinimo pagrindas. Vertinimuose bus pateikiama patirtis, įgyta siekiant nustatyti bet kokius trūkumus ir (arba) problemas, arba galimybė toliau tobulinti veiksmus ar jų rezultatus ir padėti kuo geriau išnaudoti jų galimybes ir poveikį.

Vertinimai bus atliekami laiku, siekiant atsižvelgti į sprendimų priėmimo procesą.

Programos laikotarpio vidurio vertinimas bus atliekamas, surinkus pakankamai informacijos apie jos įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams nuo programos įgyvendinimo pradžios.

Baigus įgyvendinti Programą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams po reglamento taikymo laikotarpio pabaigos, Komisija atliks galutinį Programos vertinimą.

Komisija vertinimų išvadas kartu su savo pastabomis pateiks Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

nėra duomenų

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Reformų rėmimo programą sudaro trys atskiros viena kitą papildančios priemonės: a) reformų įgyvendinimo priemonė, pagal kurią valstybėms narėms bus suteiktos finansinės paskatos įgyvendinti per Europos semestrą nustatytas struktūrines reformas (*II skyrius*); b) techninės paramos priemonė, padėsianti valstybėms narėms techninėmis priemonėmis įgyvendinti institucines, administracines ir augimą skatinančias struktūrines reformas (*III skyrius*); ir c) konvergencijos priemonė, skirta padėti pasirengti narystei euro zonoje, pagal kurią papildoma techninė ir finansinė parama bus suteikta valstybėms narėms, kurių valiuta nėra *euro* ir kurios ėmėsi aktyvaus veiksmų siekdamos per nustatytą laikotarpį įsivesti bendrą valiutą (*IV skyrius*) (3 straipsnis).

Bendrasis Programos tikslas – skatinti sanglaudą, konkurencingumą, našumą, augimą ir užimtumą. Šiuo tikslu pagal šią programą turėtų būti teikiamos finansinės paskatos struktūrinio pobūdžio problemoms spręsti ir turėtų būti stiprinami valstybių narių administraciniai gebėjimai, susiję su jų institucijomis ir ekonominiu bei socialiniu sektoriais (4 straipsnis).

¹³2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1–14).

Konkretūs Programos tikslai nustatomi pagal kiekvieną programos priemonę (5 straipsnis). Kalbant apie reformų įgyvendinimo priemonę, jie turėtų būti susiję su konkrečiomis tarpinėmis reikšmėmis ir siektinomis reikšmėmis, nustatytomis vykdant reformų įsipareigojimus, kurias įgyvendinus būtų išmokėtos finansinės paskatos. Kalbant apie techninės paramos priemonę, jie turėtų būti susiję su parama nacionalinių valdžios institucijų pastangoms gerinti savo administracinius gebėjimus rengti, plėtoti ir įgyvendinti reformas, be kita ko, keičiantis gerąja patirtimi, taikant tinkamus procesus ir metodiką ir efektyviau ir veiksmingiau valdant žmogiškuosius išteklius. Šių tikslų turėtų būti siekiama visose valstybėse narėse, įskaitant – taikant konvergencijos priemonę – ir tas valstybes, kurių valiuta nėra *euro* ir kurios pareiškė aiškų įsipareigojimą ir ėmėsi akivaizdžių veiksmų, kad per nustatytą laikotarpį įsivestų bendrą valiutą.

Trijų priemonių taikymo sritis apima platų politikos sričių spektrą, įskaitant sritis, susijusias su valstybės finansų ir turto valdymu, institucine ir administracine reforma, verslo aplinka, produktų, paslaugų ir darbo rinkomis, švietimu ir mokymu, darniu vystymusi, visuomenės sveikata, švietimu ir finansų sektoriumi (6 straipsnis).

Bendras Programos įgyvendinimo 2021–2027 m. finansinis paketas bus 25 mlrd. EUR; šios lėšos trims priemonėms bus paskirstytos taip: 22 mlrd. EUR – reformų įgyvendinimo priemonei, 840 mln. EUR – techninės paramos priemonei ir 2,16 mlrd. EUR – konvergencijos priemonei. Pagal Reglamento (ES) [pakeičiančio BNR]¹⁴ nuostatas valstybės narės gali prašyti perkelti ne daugiau kaip 5 proc. programos finansinių asignavimų iš ERPF, ESF+, Sanglaudos fondo ar EJŖŽF į šią Programą¹⁵. Perkelti išteklių naudojami pagal šios Programos taisykles ir atitinkamos valstybės narės naudai. (7 straipsnis).

Komisijos pasiūlymuose dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos numatytas platesnio užmojo klimato aspekto integravimą į visas ES programas tikslas – kad klimato politikos tikslams pasiekti būtų skiriama 25 proc. ES išlaidų. Šios programos indėlis siekiant šio bendro tikslo bus stebimas tinkamu suskirstymo lygmeniu pasitelkus ES klimato srities rodiklių sistemą, įskaitant tikslesnį metodikų taikymą, jei tokių bus. Komisija ir toliau teiks informaciją apie įsipareigojimų asignavimus rengiant metinio biudžeto projektą.

Siekdama padėti visapusiškai išnaudoti programos galimybes prisidėti prie klimato srities tikslų, Komisija atitinkamus veiksmus sieks nustatyti rengiant programą, ją įgyvendinant, peržiūrint ir vertinant.

Reformų įgyvendinimo priemonė

Pagal reformų įgyvendinimo priemonę bus galima finansuoti reformas, kuriomis siekiama spręsti problemas, nustatytas per ekonominės politikos koordinavimo Europos semestrą, įskaitant konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose nustatytas problemas (8 straipsnis).

Bus nustatytos didžiausios kiekvienai valstybei narei numatytos paramos sumos. Šios sumos turėtų būti apskaičiuojamos remiantis kiekvienos valstybės narės gyventojų skaičiumi (9 straipsnis). Lėšos pagal reformų įgyvendinimo priemonę paskirstomos valstybėms narėms etapais. Pirmuoju dvidešimties mėnesių trukmės etapu valstybėms narėms bus skiriama pusė (11 mlrd. EUR) bendro reformų įgyvendinimo priemonės finansinio paketo, ir per šį

¹⁴OL C, , p. .

¹⁵OL C, , p. .

laikotarpį jos galėtų gauti didžiausią joms nustatytą išmoką pateikusios pasiūlymus dėl reformų įsipareigojimų. Vėlesniu etapu, kuris truks iki Programos pabaigos (antruoju etapu), Komisija nustatys periodiškai skelbiamų kvietimų teikti paraiškas sistemą, kad paskirstytų likusią pusę bendro priemonės finansinio paketo (11 mlrd. EUR) kartu su ankstesniame etape nepanaudotomis lėšomis. Pagal kiekvieną antrojo etapo metu paskelbtą kvietimą visos valstybės narės bus kviečiamos kartu pateikti reformų pasiūlymus ir remiantis jų reformų pasiūlymais joms galėtų būti skirtas numatytas didžiausias finansinis įnašas.

Svarbu iš pat pradžių pabrėžti, kad pirmasis antruoju etapu Komisija skelbs kvietimą teikti paraiškas dėl likusios pusės bendro priemonės finansinio paketo (t. y. 11 mlrd. EUR) ir bet kurios pirmojo paramos skyrimo etapo metu nepaskirstytos sumos. Komisija tolesnius kvietimus teikti paraiškas skelbtų tik tuo atveju, jei bendras finansinis paketas nebūtų visiškai panaudotas. Atsižvelgdama į tai, Komisija priimtų ir paskelbtų orientacinį tolesnių kvietimų teikti paraiškas, kuriuos ketinama skelbti, kalendorių ir kiekviename kvietime turėtų nurodyti bendro paketo likutį, kuris būtų prieinamas pagal kvietimą (10 straipsnis). Taip atsižvelgiama į būtinybę užtikrinti skaidrumą visuomenei apie kvietimų teikti paraiškas skaičių ir laiką.

Valstybė narė pasiūlymą dėl reformų įsipareigojimų pateiks kartu su savo nacionaline reformų programa atskirame priede. Šis atskiras priedas galėtų būti pateiktas kartu su nacionaline reformų programa arba kitu laiku.

Valstybės narės pačios turėtų nusistatyti reformas problemoms, nustatytoms per Europos semestrą, spręsti ir pasiūlyti išsamų jų įgyvendinimo priemonių rinkinį, kuriame turėtų būti numatytos atitinkamos tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės bei įgyvendinimo tvarkaraštis ne ilgesniam kaip trejų metų laikotarpiui (11 straipsnis). Pasiūlymas dėl reformų įsipareigojimų gali būti keičiamas tik vieną kartą Programos galiojimo laikotarpiu, o tokie pakeitimai leidžiami, jei jie pateisinami objektyviomis aplinkybėmis (13 straipsnis). Komisija įvertins valstybių narių pasiūlytų reformų įsipareigojimų pobūdį ir svarbą ir nustatys sumą, kuri bus skiriama remiantis skaidriais kriterijais. Komisija turėtų atsižvelgti į valstybių narių pateiktus esminius elementus ir įvertinti: i) ar tikimasi, kad valstybių narių pasiūlytais reformų įsipareigojimais bus veiksmingai išspręstos problemos, nustatytos per Europos semestrą, ii) ar jie sudaro išsamų reformų priemonių rinkinį, iii) ar tikimasi, kad jie pagerins šalių ekonominės veiklos rezultatus ir padidins ekonomikos atsparumą iv) ir ar tikimasi, kad jų įgyvendinimas valstybėje narėje turės ilgalaikį poveikį. Be to, Komisija taip pat turėtų įvertinti, v) ar tikimasi, kad valstybių narių siūloma vidaus tvarka, įskaitant siūlomas tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes ir susijusius rodiklius, užtikrins veiksmingą reformų įsipareigojimų įgyvendinimą per ne ilgesnį kaip trejų metų laikotarpį (11 straipsnis).

Europos semestro klausimus sprendžiantis Tarybos ekonominės politikos komitetas gali pateikti nuomonę dėl valstybių narių pateiktų pasiūlymų dėl reformų įsipareigojimų (11 straipsnis). Reformų įsipareigojimai, kuriuos turi įgyvendinti valstybė narė, bus nustatyti įgyvendinimo aktu (Komisijos sprendimu) (12 straipsnis). Šio reglamento priede pateikiamos atitinkamos gairės, kurios sudarytų pagrindą Komisijai skaidriai ir teisingai vertinti valstybių narių pateiktus pasiūlymus dėl reformų įsipareigojimų ir nustatyti finansinį įnašą atsižvelgiant į šiame reglamente nustatytus tikslus ir kitus atitinkamus reikalavimus. Šiuo tikslu nustatoma pasiūlymų dėl reformų įsipareigojimų vertinimo sistema (11 straipsnis kartu su II priedu).

Atitinkama valstybė narė reguliariai pagal Europos semestro procesą teiks ataskaitas apie pažangą įgyvendinant reformų įsipareigojimus. Nacionalinės reformų programos turi būti

naudojamos kaip pažangos, padarytos įgyvendinant reformas, ataskaitų teikimo priemonė (14 straipsnis).

Taip pat nustatomos nuostatos dėl reformų tvarumo (mažiausiai penkeri metai nuo finansinio įnašo mokėjimo), biudžetinių išipareigojimų ir mokėjimų, bei dėl nepagrįstai išmokėtų lėšų mokėjimo sustabdymo, panaikinimo ir lėšų susigrąžinimo (15 ir 16 straipsniai).

Techninės paramos priemonė

Įgyvendinant Programos techninės paramos priemonę toliau turėtų būti remiamas valstybių narių iniciatyva vykdomų reformų, ekonomikos valdymo procesų arba su Sąjungos teisės ir Sąjungos politikos prioritetų įgyvendinimu susijusių veiksmų kontekste vykdomų reformų ir su ekonominio koregavimo programomis susijusių reformų įgyvendinimas. Pagal šią priemonę taip pat turėtų būti teikiama techninė parama rengiant ir įgyvendinant reformas, kurių reikia imtis pagal kitas Programos priemones. Komisija nagrinės paramos prašymus, atsižvelgdama į nustatytų problemų skubumą, mastą ir rimtumą, paramos poreikius atitinkamose politikos srityse, socialinių ir ekonominių rodiklių analizę ir bendrus valstybės narės administracinius gebėjimus.

Remdamasi ta analize ir atsižvelgdama į šiuo metu iš kitų Sąjungos fondų arba pagal kitas Sąjungos programas finansuojamus veiksmus ir veiklą, Komisija su atitinkama valstybe nare susitars dėl paramos prioritetinių sričių, tikslų, orientacinio tvarkaraščio, teiktinų paramos priemonių aprėpties ir numatomo bendro finansinio įnašo, kurie būtų nustatyti bendradarbiavimo ir paramos plane (19 straipsnis).

Pagal techninės paramos priemonę tinkami finansuoti veiksmai, be kita ko, yra ekspertinės žinios, susijusios su politinėmis rekomendacijomis ir (arba) politikos pokyčiais, strategijų ir reformos veiksmų planų formulavimu, taip pat su teisinėmis, institucinėmis, struktūrinėmis ir administracinėmis reformomis; ekspertų, įskaitant vietos ekspertus, skyrimas; visų valdymo lygmenų gebėjimų stiprinimas ir susiję rėmimo veiksmai, taip pat prisidedantys prie pilietinės visuomenės įgalinimo (18 straipsnis).

Valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė savanoriškai prisidėti prie Programos techninės paramos priemonės biudžeto, perkelti į jį lėšas. Papildomai savanoriškai gali būti perkelti iš Sąjungos fondų programuojamų išteklių suteikiami įnašai, perkelti pagal Reglamento (ES) [pakeičiančio BNR] nuostatas (21 straipsnis).

Siekdama įgyvendinti Programos techninės paramos priemonę, Komisija patvirtins darbo programas priimdama įgyvendinimo aktus, nustatydamą techninės paramos teikimo priemones ir visus pagal Finansinį reglamentą reikalaujamus elementus¹⁶ (23 straipsnis).

Konvergencijos priemonė

Pagal konvergencijos priemonę reikalavimus atitinkanti valstybė narė turėtų būti tokia valstybė narė, kuri ėmėsi akivaizdžių veiksmų, kad per nustatytą laikotarpį įsivestų bendrą valiutą. Šiuo tikslu akivaizdūs veiksmai turėtų būti atitinkamos valstybės narės vyriausybės oficialus raštas Komisijai, kuriame aiškiai išdėstomas valstybės narės išipareigojimas per pagrįstą nustatytą laikotarpį prisijungti prie euro zonos ir pateikiamas po konsultacijų su Komisija parengtas įtikinamas konkrečių pasirengimo sėkmingai dalyvauti euro zonoje priemonių, įskaitant veiksmus, kuriais nacionalinės teisės aktai visiškai suderinami su

¹⁶OL C , , p . .

Sąjungos teisėje (įskaitant bankų sąjungą) nustatytais reikalavimais, įgyvendinimo planas, kuriame nurodyti konkretūs įgyvendinimo terminai.

Pagal konvergencijos priemonę, skirtą padėti pasirenti narystei euro zonoje, finansuojamų veiksmų rūšys apima tiek techninės, tiek finansinės paramos veiksmus (be tų, kurie jau yra numatyti pagal dvi kitas Programos priemones), kurie yra svarbūs rengiantis narystei euro zonoje (25 straipsnis ir 30 straipsnis). Pagal konvergencijos priemonę teikiamos finansinės ir techninės paramos komponentams turėtų būti taikomos tos pačios taisyklės ir įgyvendinimo procesas, kaip ir kitoms pagal Programą numatytoms priemonėms.

Pridėta keletas papildomų taisyklių, susijusių su reformų ir veiksmų atitiktimi kitoms dviem priemonėms. Šios papildomos taisyklės yra susijusios su didžiausio orientacinio asignavimo nustatymu ir pasiūlymais dėl reformų įsipareigojimų, techninės paramos prašymais ir atitinkamu vertinimo procesu. Be to, Komisija taip pat įvertins siūlomų reformų įsipareigojimų ir prašomos techninės paramos pasirengimui narystei euro zonoje svarbą (27 straipsnis ir 31 straipsnis).

Kitos nuostatos

Nuostatos dėl komunikacijos veiklos Europos Parlamento ir Tarybos atžvilgiu ir plačiosios visuomenės atžvilgiu pagal įvairias priemones (17 ir 20 straipsniais), taip pat nuostatos dėl papildomumo (33 straipsnis), stebėsenos (34 straipsnis), metinių ataskaitų (35 straipsnis) ir vertinimo (36 straipsnis).

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Reformų rėmimo programos

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 175 straipsnio trečią pastraipą ir 197 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁷,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹⁸,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – Sutartis) 120 ir 121 straipsniuose numatyta, kad valstybės narės, vykdydamos savo ekonominę politiką, turi stengtis prisidėti prie Sąjungos tikslų siekimo ir atsižvelgti į bendras gaires, kurias parengia Taryba. Todėl valstybių narių ekonominės politikos koordinavimas yra bendro intereso reikalas;
- (2) Sutarties 175 straipsnyje numatoma, be kita ko, kad valstybės narės savo ekonominę politiką turėtų koordinuoti taip, kad būtų siekiama 174 straipsnyje išdėstytų ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos tikslų;
- (3) Sąjungos lygmeniu Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras yra pagrindas, padedantis nustatyti nacionalinius reformų prioritetus ir stebėti jų įgyvendinimą. Siekdamas įgyvendinti šiuos reformų prioritetus, valstybės narės rengia savo nacionalines daugiametes investicijų strategijas. Šios strategijos turėtų būti pateikiamos kartu su metinėmis nacionalinėmis reformų programomis ir naudojamos kaip prioritetinių investicinių projektų, kurie bus finansuojami nacionalinėmis ir (arba) Sąjungos lėšomis, apibrėžimo ir koordinavimo priemonė. Jos taip pat turėtų padėti nuosekliai naudoti Sąjungos lėšas ir kuo labiau padidinti programų, kurias Sąjunga visų pirma remia Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, Europos investicijų stabilizavimo priemonės ir, prireikus, „InvestEU“ lėšomis, teikiamos finansinės paramos pridėtinę vertę;
- (4) ekonomikos ir finansų krizė parodė, kad kurdamos patikimas ir atsparias ekonomikos ir finansų sistemas, pagrįstas stipriomis ekonominėmis ir socialinėmis struktūromis, valstybės narės gali veiksmingiau reaguoti į sukrėtimus ir greičiau atsigauti po jų.

¹⁷OL C , , p. .

¹⁸OL C , , p. .

Struktūrinių reformų įgyvendinimas yra vienas iš Sąjungos politikos prioritetų, nes tokiomis reformomis siekiama sudaryti sąlygas tvariam atsigavimui, atverti augimo galimybes, sustiprinti koregavimo pajėgumus ir remti didėjančios konvergencijos procesą. Vykdamas struktūrines reformas taip pat galima stiprinti ekonominę ir socialinę sanglaudą, didinti našumą ir investicijas bei sudaryti tinkamas sąlygas tvariam augimui ir užimtumui Sąjungoje;

- (5) struktūrinės reformos gali padėti pasiekti aukštą nacionalinės ekonomikos atsparumo lygį ir tvarią valstybių narių konvergenciją, o tai labai svarbu siekiant sėkmingo ir sklandaus dalyvavimo ekonominėje ir pinigų sąjungoje. Toks aukštas tvarios konvergencijos lygis yra ypač svarbus valstybėms narėms, kurių valiuta nėra *euro*, rengiantis narystei euro zonoje;
- (6) vertinant Sąjungos mastu, struktūrinių reformų valstybėse narėse įgyvendinimas vis dar nėra pakankamas. Ekonominės politikos koordinavimo mechanizmo taikymo per Europos semestrą patirtis rodo, kad apskritai struktūrinių reformų įgyvendinimas yra lėtas ir netolygus, o nacionalinės reformų pastangos turėtų būti stiprinamos ir skatinamos;
- (7) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2017/825¹⁹ buvo sudaryta 2017–2020 m. struktūrinių reformų rėmimo programa (SRRP), kurios biudžetas – 142 800 000 EUR. SRRP sukurta siekiant stiprinti valstybių narių gebėjimą parengti ir įgyvendinti augimą skatinančias administracines ir struktūrines reformas, be kita ko, padedant joms veiksmingai ir efektyviai naudotis Sąjungos fondais. Techninę paramą pagal tą programą teikia Komisija valstybės narės prašymu, ir ji gali būti skiriama įvairiose politikos srityse. Pirminė SRRP įgyvendinimo patirtis parodė, kad techninės paramos paklausa prilygo keturiems (2017 m.) ir penkiems (2018 m.) jos metiniams biudžetams;
- (8) kitos Sąjungos priemonės ir programos taip pat labai padeda gerinti sąlygas tam tikroms investicijoms valstybėse narėse, kurios gali būti palankios tokioms reformoms ar būti jų dalimi. Visų pirma Sąjungos fonduose, kuriems taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. YYY/XX [BNR], investicijos susiejamos su reikiamomis sąlygomis (anksčiau vadintomis *ex ante* sąlygomis), numatomas makroekonominio valdymo mechanizmas ir jie gali finansuoti struktūrinių reformų, susijusių su investicijomis į sanglaudos politikai svarbias politikos sritis, išlaidas. Tačiau šiuo metu nė viena priemonė nenumato tiesioginės finansinės paramos, kuri paskatintų valstybes narys įgyvendinti reformas visose politikos srityse, atsižvelgiant į per Europos semestrą nustatytas problemas. Be to, šiuo metu nėra priemonės, kuri teiktų konkrečią ir tikslinę finansinę ir techninę paramą valstybėms narėms, kurių valiuta nėra *euro*, siekiant įgyvendinti reformas, kurios yra svarbios norint prisijungti prie euro zonos;
- (9) 2017 m. gruodžio 6 d. Komisijos komunikate²⁰, kuris buvo įtrauktas į iniciatyvų dėl ekonomikos ir pinigų sąjungos ateities rinkinį, buvo pasiūlyta sukurti naujas biudžeto priemones – reformų įgyvendinimo priemonę ir konvergencijos priemonę. Tokių

¹⁹2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/825 dėl 2017–2020 m. struktūrinių reformų rėmimo programos sudarymo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 1305/2013 (OL L 129, 2017 5 19, p. 1).

²⁰Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Europos Tarybai ir Europos Centriniam Bankui „Naujos biudžeto priemonės Sąjungos sistemoje euro zonos stabilumui užtikrinti“, COM(2017) 822 *final*.

priemonių tikslas – padidinti šalių ekonomikos atsparumą ir pasinaudoti teigiamu šalutiniu poveikiu visose valstybėse narėse, suteikiant paskatų įgyvendinti struktūrines reformas, kuriomis prisidedama prie tų tikslų įgyvendinimo ir kurios yra būtinos siekiant užtikrinti ekonominės ir pinigų sąjungos stabilumą;

- (10) atsižvelgiant į tai, būtina stiprinti dabartinę paramos valstybėms narėms teikimo sistemą, be techninės paramos, siūlant ir tiesioginę finansinę paramą. Šiuo tikslu turėtų būti nustatyta nauja Reformų rėmimo programa (toliau – Programa), kad būtų suteikta veiksmingų paskatų valstybėms narėms aktyviau įgyvendinti struktūrines reformas. Programa turėtų būti visapusiška, jai taip pat turėtų būti naudinga Komisijos ir valstybių narių sukaupta patirtis taikant kitas priemones ir programas. Įgyvendinant Programą taip pat turėtų būti tęsiami SRRP veiksmai ir darbas, nes jie buvo labai naudingi ir valstybių narių vertinami stiprinant nacionalinių valdžios institucijų administracinius gebėjimus įvairiose politikos srityse. Programą taip pat turėtų sudaryti tikslinė parama reformoms valstybėse narėse, kurių valiuta nėra *euro* ir kurios ėmėsi akivaizdžių veiksmų, kad per nustatytą laikotarpį įsivestų bendrą valiutą;
- (11) siekiant numatyti skirtingų rūšių paramos poreikį ir atsižvelgti į kiekvieno komponento specifiškumą, pagal Programą turėtų būti numatytos trys atskiros, bet viena kitą papildančios priemonės: reformų įgyvendinimo priemonė, techninės paramos priemonė ir speciali konvergencijos priemonė, skirta padėti pasirenti narystei *euro* zonoje;
- (12) šiuo reglamentu nustatyti finansavimo būdai ir įgyvendinimo metodai turėtų būti pasirenkami pagal tai, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir duoti rezultatų, atsižvelgiant visų pirma į kontrolės sąnaudas, administracinę naštą ir numatomą reikalavimų nesilaikymo riziką. Ši nuostata turėtų būti taikoma svarstant fiksuotųjų sumų, finansavimo taikant fiksuotąsias normas ir vieneto įkainius, taip pat su išlaidomis nesusijusio finansavimo, nurodyto Finansinio reglamento 125 straipsnio 1 dalyje, panaudojimą;
- (13) bendrasis Programos tikslas – skatinti sanglaudą, konkurencingumą, našumą, augimą ir užimtumą. Tuo tikslu ji turėtų teikti finansines paskatas struktūrinio pobūdžio problemoms spręsti ir turėtų padėti sustiprinti valstybių narių administracinius gebėjimus, kiek tai susiję su jų institucijomis ir ekonomikos bei socialiniu sektoriais.
- (14) kiekvienai Programos priemonei turėtų būti nustatyti konkretūs tikslai. Kalbant apie reformų įgyvendinimo priemonę, jie turėtų būti susiję su konkrečiomis tarpinėmis reikšmėmis ir siektinomis reikšmėmis, nustatytomis siekiant įvykdyti reformų įsipareigojimus, kurias įgyvendinus būtų išmokėtos finansinės paskatos. Kalbant apie techninės paramos priemonę, jais turėtų būti remiamos nacionalinių valdžios institucijų pastangos rengti ir įgyvendinti reformas atsižvelgiant į panašių institucijų įgytą gerąją patirtį ir padarytas išvadas. Šių tikslų turėtų būti siekiama visose valstybėse narėse pagal šias dvi priemones, o konvergencijos priemonės atveju – tose valstybėse narėse, kurių valiuta nėra *euro* ir kurios ėmėsi akivaizdžių veiksmų, kad per nustatytą laikotarpį įsivestų bendrą valiutą;
- (15) siekdama užtikrinti, kad Programa remiamos reformos apimtų visas pagrindines ekonomines ir socialines sritis, valstybei narei paprašius, Komisija pagal Programą turėtų suteikti tiek finansinę, tiek techninę paramą įvairiose politikos srityse, susijusiose su viešųjų finansų ir turto valdymu, institucine ir administracine reforma, verslo aplinka, finansų sektoriumi, produktų, paslaugų ir darbo rinkomis, švietimu ir mokymu, darniu vystymusi, visuomenės sveikata ir socialine gerove;

- (16) šiame reglamente nustatomas Programos finansinis paketas, kuris Europos Parlamentui ir Tarybai yra svarbiausias orientacinis dydis metinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip apibrėžta Tarpinstituciniame susitarime dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo²¹. Kiekvienai iš trijų Programos priemonių reikėtų nustatyti tinkamą orientacinį bendros biudžeto lėšų sumos asignavimą tokiu lygmeniu, kuris būtų proporcingas jų bendriesiems ir konkrečioms tikslams bei atitinkamiems poreikiams;
- (17) siekdamas patenkinti papildomus poreikius pagal Programą, valstybės narės turėtų turėti galimybę perkelti į Programos biudžetą lėšas, numatytas Sąjungos fondams taikant pasidalijamojo valdymo principą, pagal tiems fondams nustatytą tvarką. Perkelti ištekliai turėtų būti įgyvendinami pagal šios Programos taisykles ir naudojami atitinkamos valstybės narės naudai;
- (18) atsižvelgiant į tai, kaip svarbu spręsti klimato kaitos problemas laikantis Sąjungos įsipareigojimų įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus, Programa padės integruoti klimato srities veiksmus ir siekti bendro tikslo 25 proc. ES biudžeto išlaidų skirti klimato srities tikslams įgyvendinti. Atitinkami veiksmai bus nustatyti rengiant ir įgyvendinant Programą ir bus pakartotinai įvertinti atsižvelgiant į atitinkamus įvertinimus ir peržiūros procesus;
- (19) kalbant apie reformų įgyvendinimo priemonę, būtina nustatyti, kokių rūšių reformoms turėtų būti teikiama finansinė parama. Siekiant užtikrinti jų indėlį įgyvendinant Programos tikslus, reikalavimus atitinkančiomis reformomis turėtų būti laikomos tos reformos, kuriomis sprendžiamos problemos, nustatytos per Europos ekonominės politikos koordinavimo semestrą, įskaitant problemas, kurias pasiūlyta spręsti konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose;
- (20) siekiant užtikrinti valstybėms narėms prasmingų paskatų įgyvendinti struktūrines reformas, tikslinga nustatyti didžiausią finansinį įnašą, numatytą joms pagal priemonę kiekvienam paskirstymo etapui ir pagal kiekvieną kvietimą teikti paraiškas. Didžiausio įnašo dydis turėtų būti apskaičiuojamas remiantis valstybių narių gyventojų skaičiumi. Siekiant užtikrinti, kad finansinės paskatos būtų paskirstytos per visą Programos taikymo laikotarpį, lėšos valstybėms narėms turėtų būti skiriamos etapais. Pirmuoju dvidešimties mėnesių trukmės etapu valstybėms narėms turėtų būti galima skirti pusę (11 000 000 000 EUR) bendro reformų įgyvendinimo priemonės finansinio paketo ir per šį laikotarpį, pateikusios pasiūlymus dėl reformų įsipareigojimų, jos galėtų gauti didžiausią joms nustatytą išmoką;
- (21) siekiant skaidrumo ir efektyvumo, vėlesniu etapu, trunkančiu iki Programos pabaigos, Komisija turėtų nustatyti periodiškai skelbiamų kvietimų teikti paraiškas sistemą, kad paskirstytų likusią pusę bendro priemonės finansinio paketo (11 000 000 000 EUR) kartu su ankstesniame etape nepanaudotomis lėšomis. Šiuo tikslu turėtų būti rengiamos paprastos procedūros. Pagal kiekvieną kvietimą teikti paraiškas visos valstybės narės turėtų būti kviečiamos vienu metu pateikti reformų pasiūlymus ir remiantis jų reformų pasiūlymais joms galėtų būti skirtas didžiausias joms numatytas finansinis įnašas. Siekiant skaidrumo, pirmasis antruoju etapu Komisijos skelbiamas kvietimas teikti paraiškas turėtų būti dėl sumos, atitinkančios likusią bendro priemonės finansinio paketo dalį (11 000 000 000 EUR). Komisija tolesnius kvietimus teikti paraiškas turėtų skelbti tik tuo atveju, jei bendras finansinis paketas nebus visiškai

²¹ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1–14).

panaudotas. Komisija turėtų priimti ir paskelbti orientacinį tolesnių kvietimų teikti paraiškas, kuriuos ketinama skelbti, kalendorių ir kiekviename kvietime nurodyti bendro paketo likutį, kurį galima panaudoti pagal tą kvietimą;

- (22) būtina nustatyti valstybių narių pasiūlymų dėl reformų įsipareigojimų ir jų turinio pateikimo procesą. Siekiant užtikrinti procedūrų spartą, valstybė narė pasiūlymą dėl reformų įsipareigojimų turėtų pateikti kartu su savo nacionaline reformų programa, tačiau atskirame priede, kuris taip pat gali būti pateikiamas kitu laiku. Nors dalyvavimas Programoje yra savanoriškas, valstybės narės, kurioms būdingas perviršinis disbalansas, turėtų būti ypač skatinamos pagal reformų įgyvendinimo priemonę teikti pasiūlymus dėl reformų, kuriomis sprendžiamos perviršinį disbalansą lėmusios problemos;
- (23) siekdamas užtikrinti atsakomybę už aktualias reformas ir orientavimąsi į jas, valstybės narės turėtų nustatyti reformų įsipareigojimus atsižvelgdamos į problemas, nustatytas per Europos semestrą (įskaitant konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose nustatytas problemas), ir pasiūlyti išsamų jų įgyvendinimo priemonių rinkinį, kuriame turėtų būti numatytos atitinkamos tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės bei įgyvendinimo tvarkaraštis ne ilgesniam kaip trejų metų laikotarpiui. Viso proceso metu reikėtų numatyti ir užtikrinti glaudų Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimą;
- (24) Komisija turėtų įvertinti valstybių narių pasiūlytų įsipareigojimų dėl reformų pobūdį ir svarbą ir nustatyti sumą, kuri bus skiriama remiantis skaidriais kriterijais. Šiuo tikslu ji turėtų atsižvelgti į valstybių narių pateiktus esminius elementus ir įvertinti, ar valstybių narių pasiūlytais įsipareigojimais dėl reformų tikimasi veiksmingai išspręsti problemas, nustatytas per Europos semestrą, ar įsipareigojimai sudaro išsamų reformų priemonių rinkinį, ar jais tikimasi pagerinti šalių ekonominės veiklos rezultatus ir padidinti ekonomikos atsparumą ir ar juos įgyvendinus valstybėje narėje tikimasi ilgalaikio poveikio, kai tinkama, stiprinant institucinius ir administracinius atitinkamos valstybės narės gebėjimus. Be to, Komisija turėtų įvertinti, ar tikimasi, kad valstybių narių siūloma vidaus tvarka, įskaitant siūlomas tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes ir susijusius rodiklius, užtikrins veiksmingą reformų įsipareigojimų įgyvendinimą per ne ilgesnį kaip trejų metų laikotarpį;
- (25) šio reglamento priede turėtų būti pateiktos atitinkamos gairės, kurios sudarytų pagrindą Komisijai skaidriai ir teisingai vertinti valstybių narių pateiktus pasiūlymus dėl reformų įsipareigojimų ir nustatyti finansinį įnašą atsižvelgiant į šiame reglamente nustatytus tikslus ir visus kitus atitinkamus reikalavimus. Siekiant skaidrumo ir efektyvumo, turėtų būti įvesta pasiūlymams dėl reformų įsipareigojimų vertinti skirta reitingavimo sistema;
- (26) siekiant prisidėti rengiant kokybiškus pasiūlymus ir padėti Komisijai vertinti valstybių narių pateiktus pasiūlymus dėl reformų įsipareigojimų ir vertinti jų įgyvendinimo mastą, reikėtų numatyti tarpusavio konsultacijas ir ekspertų patarimus. Be to, Europos semestro klausimus sprendžiantis Tarybos ekonominės politikos komitetas turėtų turėti galimybę, prireikus, pasikonsultavęs su atitinkamais Sutartyje numatytais komitetais, pateikti nuomonę dėl valstybių narių pateiktų pasiūlymų dėl reformų įsipareigojimų. Siekiant supaprastinimo, valstybių narių reformų įsipareigojimų įgyvendinimo pažangos ataskaitos turėtų būti teikiamos per Europos semestrą;
- (27) siekiant supaprastinimo, finansinis įnašas turėtų būti nustatomas pagal paprastus kriterijus. Finansinis įnašas turėtų būti bendra didžiausia orientacinė suma, jei valstybės narės siūlomi reformų įsipareigojimai visiškai atitinka vertinimo kriterijus,

arba turėtų sudaryti pusę didžiausios orientacinės sumos, jei valstybės narės siūlomais reformų įsipareigojimais į šiuos kriterijus atsižvelgiama tik patenkinamai. Valstybei narei neturėtų būti skiriamas finansinis įnašas, jei pasiūlyme dėl reformų įsipareigojimų nėra patenkinamai atsižvelgiama į vertinimo kriterijus;

- (28) siekiant užtikrinti reformų įsipareigojimų stabilumą, valstybei narei turėtų būti suteikta galimybė per vienerių metų laikotarpį iš dalies pakeisti reformų įsipareigojimus, kai tokie veiksmai pateisinami objektyviomis aplinkybėmis;
- (29) siekiant skaidrumo, apie Komisijos patvirtintus reformų įsipareigojimus turėtų būti pranešama Europos Parlamentui ir Tarybai, o komunikacijos veiklą, prireikus, turėtų vykdyti Komisija;
- (30) siekiant priemonės finansinio valdymo veiksmingumo ir supaprastinimo, Sąjungos finansinė parama reformų įsipareigojimams vykdyti turėtų būti teikiama finansiniais įnašais, kurie nėra susiję su išlaidomis, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. YYY/XX²² (toliau – Finansinis reglamentas) 121 straipsnio 1 dalies e punkte, pagal tiesioginio valdymo principą;
- (31) siekiant patikimo finansų valdymo, reikėtų nustatyti konkrečias taisykles dėl biudžetinių įsipareigojimų, mokėjimų, lėšų mokėjimo sustabdymo, panaikinimo ir lėšų susigrąžinimo. Mokėjimai turėtų būti grindžiami Komisijos pateiktu teigiamu valstybės narės reformų įsipareigojimų įgyvendinimo įvertinimu. Finansinio įnašo mokėjimo sustabdymas ir panaikinimas turėtų būti įmanomas, jei valstybė narė patenkinamai neįgyvendino reformų įsipareigojimų. Siekiant užtikrinti tvarų reformų poveikį jas įgyvendinus, turėtų būti nustatytas pagrįstas laikotarpis, apibrėžiantis reformų tvarumą po finansinio įnašo išmokėjimo. Penkerių metų laikotarpis turėtų būti laikomas pagrįstu minimaliu terminu. Reikėtų nustatyti atitinkamas prieštaravimų procedūras, užtikrinančias, kad Komisijos sprendime dėl sumų mokėjimo sustabdymo, panaikinimo ir išmokėtų sumų susigrąžinimo būtų gerbiama valstybių narių teisė pateikti pastabas;
- (32) kalbant apie techninės paramos priemonę, valstybės narės panaudoja vis daugiau techninės paramos pagal SRRP, viršydamos pradinį lūkesčius. Beveik visos valstybės narės prašė SRRP teikiamos paramos, ir prašymai pateikti dėl visų politikos sričių, kurioms taikoma ši programa. Dėl šios priežasties turėtų būti išlaikytos pagrindinės SRRP ypatybės, įskaitant veiksmus, tinkamus finansuoti pagal techninės paramos priemonę;
- (33) pagal Programos techninės paramos priemonę toliau turėtų būti remiamas valstybių narių iniciatyva vykdomų reformų, ekonomikos valdymo procesų arba su Sąjungos teisės įgyvendinimu susijusių veiksmų kontekste vykdomų reformų ir su ekonominio koregavimo programomis susijusių reformų įgyvendinimas. Pagal ją taip pat turėtų būti teikiama techninė parama rengiant ir įgyvendinant reformas, kurių reikia imtis pagal kitas Programos priemones;
- (34) atsižvelgiant į pagal SRRP jau galiojančias taisykles ir praktiką, turėtų būti nustatytas nesudėtingas techninės paramos prašymų pateikimo procesas. Turėtų būti nustatytas reikalavimas laikytis visa apimančio vienodo požiūrio principo, patikimo finansų valdymo ir skaidrumo, valstybių narių pateiktų prašymų nagrinėjimo atitinkamų kriterijų. Šiais kriterijais turėtų būti atsižvelgiama į problemų skubumą, rimtumą ir

²²

OL C , , p. .

mastą, taip pat į paramos poreikius, nustatytus atitinkamose politikos srityse, kuriose numatoma teikti techninę paramą;

- (35) be to, reikėtų patikslinti bendradarbiavimo ir paramos planų turinį, išsamiai išdėstant techninės paramos valstybėms narėms teikimo priemones. Šiuo tikslu numatant techninę paramą ir apskaičiuojant susijusį visuotinį finansinį įnašą reikėtų atsižvelgti į Sąjungos fondų ar pagal Sąjungos programas finansuojamus veiksmus ir veiklą;
- (36) siekiant užtikrinti atskaitomybę, skaidrumą ir Sąjungos veiksmų matomumą ir laikantis tam tikrų neskelbtinos informacijos apsaugos sąlygų, Europos Parlamentui ir Tarybai turėtų būti pateikiami bendradarbiavimo ir paramos planai, ir Komisija turėtų atitinkamai vykdyti komunikacijos veiklą;
- (37) turėtų būti išdėstytos techninės paramos priemonės įgyvendinimo nuostatos, visų pirma valdymo būdai, techninės paramos priemonių finansavimo formos ir darbo programų turinys, ir jos turėtų būti priimtose įgyvendinimo teisės aktų pavidalu. Atsižvelgiant į valstybių narių pastangų vykdant ir įgyvendinant reformas rėmimo svarbą, būtina leisti, kad dotacijų bendro finansavimo norma siektų iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų. Kad būtų galima greitai suteikti techninę paramą skubos atveju, turėtų būti numatyta nuostata dėl specialių priemonių, skirtų ribotam laikotarpiui, priėmimo. Šiuo tikslu tam tikra techninės paramos priemonės darbo programos biudžeto dalis turėtų būti skirta specialioms priemonėms;
- (38) konvergencijos priemone turėtų būti siekiama teikti tiek finansinę, tiek techninę paramą valstybėms narėms (be pagal kitas dvi Programos priemones jau teikiamos paramos), kurių valiuta nėra *euro* ir kurios ėmėsi akivaizdžių veiksmų, kad per nustatytą laikotarpį įsivestų bendrą valiutą, siekiant padėti joms pasirengti narystei *euro* zonoje. Šiuo tikslu akivaizdūs veiksmai turėtų būti atitinkamos valstybės narės vyriausybės oficialus raštas Komisijai, kuriame aiškiai išdėstomas valstybės narės įsipareigojimas per pagrįstą nustatytą laikotarpį prisijungti prie *euro* zonos ir pateikiamas po konsultacijų su Komisija parengtas įtikinamas konkrečių pasirengimo sėkmingai dalyvauti *euro* zonoje priemonių, įskaitant veiksmus, kuriais nacionalinės teisės aktai visiškai suderinami su Sąjungos teisėje (įskaitant bankų sąjungą) nustatytais reikalavimais, įgyvendinimo planas, kuriame nurodyti konkretūs įgyvendinimo terminai;
- (39) priemonę turėtų sudaryti du skirtingi komponentai, kuriais turėtų būti siekiama suteikti didesnes finansines paskatas valstybėms narėms, kurios, siekdamos prisijungti prie *euro* zonos, pradeda ir užbaigia atitinkamas struktūrines reformas, taip pat turėtų būti siekiama pasiūlyti papildomą ir tikslinę techninę paramą tokioms reformoms rengti ir įgyvendinti;
- (40) siekiant nuoseklumo ir supaprastinimo, pagal konvergencijos priemonę teikiamos finansinės ir techninės paramos komponentams turėtų būti taikomos tos pačios taisyklės ir įgyvendinimo procesas kaip ir kitoms pagal Programą numatytoms priemonėms. Todėl atitinkamos nuostatos, susijusios su reformų įgyvendinimo priemone ir techninės paramos priemone pagal Programą, taip pat turėtų būti taikomos atitinkamiems konvergencijos priemonės komponentams, juos papildant tam tikromis konkrečiomis taisyklėmis;
- (41) kalbant apie finansavimo reikalavimus atitinkančias reformas ir veiksmus, turėtų būti priimtose tam tikros papildomos taisyklės, kaip nustatyti didžiausią orientacinį asignavimą, ir dėl pasiūlymų dėl reformų įsipareigojimų, techninės paramos prašymų ir susijusio vertinimo proceso. Visų pirma, pagal konvergencijos priemonės finansinės

paramos komponentą reikalavimus atitinkančioms valstybėms narėms turėtų būti galima skirti papildomą finansinę paramą, viršijančią finansinį įnašą, skirtiną pagal reformų įgyvendinimo priemonę, už papildomas atitinkamos valstybės narės vykdomas reformas;

- (42) siekiant užtikrinti veiksmingą ir nuoseklų lėšų iš Sąjungos biudžeto paskirstymą ir patikimo finansų valdymo principo laikymąsi, veiksmai pagal Programą turėtų atitikti ir papildyti vykdomas Sąjungos programas, kartu vengiant dvigubo tų pačių išlaidų finansavimo. Visų pirma, Komisija ir valstybė narė visais proceso etapais turėtų užtikrinti veiksmingą koordinavimą, kad būtų apsaugotas finansavimo šaltinių nuoseklumas, suderinamumas, papildomumas ir sąveika, įskaitant techninę pagalbą;
- (43) remiantis 2016 m. balandžio 13 d. tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 ir 23 punktais, Programą reikia vertinti remiantis informacija, surinkta taikant konkrečius stebėjimo reikalavimus, kartu išvengiant pernelyg didelio reglamentavimo ir administracinės naštos, visų pirma tenkančios valstybėms narėms. Prireikus šie reikalavimai turėtų apimti išmatuojamus rodiklius, kuriais gali būti remiamasi vertinant Programos poveikį vietoje;
- (44) turėtų būti atliktas nepriklausomas laikotarpio vidurio vertinimas, kaip įgyvendinami Programos tikslai, ar veiksmingai naudojami jos ištekliai ir kokia jos pridėtinė vertė. Be to, *ex post* nepriklausomame vertinime turėtų būti vertinamas ilgalaikis Programos poveikis;
- (45) reikėtų nustatyti reformų įsipareigojimus, kuriuos turi įgyvendinti valstybės narės, nustatyti joms iš Programos biudžeto skiriamą finansinį įnašą ir darbo programas techninei paramai įgyvendinti. Siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai.
- (46) šiam reglamentui taikomos Europos Parlamento ir Tarybos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 322 straipsnį priimtos horizontaliosios finansinės taisyklės. Šios taisyklės išdėstytos Finansiniame reglamente ir visų pirma nustato biudžeto sudarymo ir įgyvendinimo tvarką, naudojant dotacijas, viešuosius pirkimus, apdovanojimus, netiesioginį įvykdymą, taip pat reglamentuoja finansų pareigūnų atsakomybės patikras. Pagal SESV 322 straipsnio nuostatas priimtos taisyklės taip pat yra susijusios su Sąjungos biudžeto apsauga tais atvejais, jei valstybėse narėse nustatoma visuotinių teisinės valstybės principo taikymo trūkumų, nes teisinės valstybės principo laikymasis yra viena esminių patikimo finansų valdymo ir veiksmingo ES finansavimo prielaidų;
- (47) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013²³, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2988/95²⁴, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96²⁵ ir Tarybos reglamentą (ES)

²³2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

²⁴1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

²⁵1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

2017/1939²⁶, Sąjungos finansiniai interesai turi būti ginami proporcingomis priemonėmis, įskaitant pažeidimų ir sukčiavimo prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteisėtai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, jei reikia, administracinių sankcijų skyrimą. Visų pirma pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų, darančių poveikį Sąjungos finansiniams interesams. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra gali tirti sukčiavimo ir kitos nusikalstamos veiklos atvejus, darančius poveikį Sąjungos finansiniams interesams, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371²⁷, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiaudamas siekti apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Europos prokuratūrai ir Europos Audito Rūmams ir užtikrinti, kad visos Sąjungos lėšų naudojimo procese dalyvaujančios trečiosios šalys suteiktų lygiavertes teises Komisijai, OLAF, Europos prokuratūrai ir Europos Audito Rūmams;

- (48) kadangi šio reglamento tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, o tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (49) šis reglamentas neturėtų turėti įtakos tolesniam paramos, kurią Komisija patvirtino remdamasi Reglamentu (ES) Nr. 2017/825 arba bet koku kitu Sąjungos teisės aktu, kuris taikomas tai paramai iki 2020 m. gruodžio 31 d., teikimui arba keitimui. Todėl pagal Reglamentą (ES) Nr. 2017/825 patvirtintos priemonės turėtų likti galioti. Šiuo tikslu taip pat reikėtų nustatyti pereinamąją nuostatą,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis *Dalykas*

Šiuo reglamentu nustatoma Reformų rėmimo programa (toliau – Programa).

Jame nustatomi Programos tikslai, 2021–2027 m. biudžetas, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.

²⁶ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

²⁷ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

2 straipsnis Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1. techninė parama – priemonės, padedančios valstybėms narėms vykdyti institucines, administracines ir augimą skatinančias struktūrines reformas, įskaitant priemones, padedančias valstybėms narėms, kurių valiuta nėra *euro*, pasirengti dalyvauti euro zonoje;
2. finansinė parama – valstybei narei teikiamas finansinis įnašas, skirtas struktūrinėms reformoms, nustatytoms per Europos semestrą, vykdomą pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97²⁸ 2-a straipsnį, įgyvendinti ir reformoms, kurios svarbios rengiantis dalyvauti euro zonoje, įgyvendinti;
3. nacionalinė valdžios institucija – viena ar daugiau valdžios lygmens valdžios institucijų, įskaitant regioninio ir vietos lygmens valdžios institucijas, [taip pat valstybės narės organizacijos, kaip apibrėžta Finansinio reglamento 2 straipsnio 42 punkte,] bendradarbiaujančios kaip partnerės pagal valstybės narės institucinę ir teisinę sistemą;
4. Sąjungos fondai – fondai, kuriems taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) YYYY/XX [pakeitęs BNR]²⁹;
5. tarptautinė organizacija – organizacija, apibrėžta Finansinio reglamento 156 straipsnyje, ir pagal tą straipsnį tokiai tarptautinei organizacijai prilyginamos organizacijos; ir
6. reikalavimus atitinkanti valstybė narė – pagal konvergencijos priemonę tai yra valstybė narė, kurios valiuta nėra *euro* ir kuri, rengdamasi prisijungti prie euro zonos, ėmėsi akivaizdžių veiksmų, kad per nustatytą laikotarpį įsivestų bendrą valiutą. Akivaizdūs veiksmai yra atitinkamos valstybės narės vyriausybės oficialus raštas Komisijai, kuriame aiškiai išdėstomas valstybės narės įsipareigojimas per pagrįstą nustatytą laikotarpį prisijungti prie euro zonos ir pateikiamas po konsultacijų su Komisija parengtas įtikinamas konkrečių pasirengimo sėkmingai dalyvauti euro zonoje priemonių, įskaitant veiksmus, kuriais nacionalinės teisės aktai visiškai suderinami su Sąjungos teisėje (įskaitant bankų sąjungą) nustatytais reikalavimais, įgyvendinimo planas, kuriame nurodyti konkretūs įgyvendinimo terminai.

3 straipsnis Programos struktūra

Programą sudaro šios priemonės:

- (a) reformų įgyvendinimo priemonė;
- (b) techninės paramos priemonė ir
- (c) konvergencijos priemonė narystei euro zonoje pasirengti.

²⁸1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 1).

²⁹OL C , , p. .

4 straipsnis *Bendrieji tikslai*

Programa remiami toliau nurodyti bendrieji tikslai visose valstybėse narėse:

- (a) padėti spręsti nacionalinių reformų struktūrinio pobūdžio problemas, siekiant pagerinti šalių ekonominės veiklos rezultatus ir skatinti atsparias valstybių narių ekonomines ir socialines struktūras, taip prisidedant prie sanglaudos, konkurencingumo, našumo, augimo ir užimtumo didinimo, ir
- (b) padėti stiprinti valstybių narių administracinius gebėjimus, susijusius su institucijoms, valdymo sistemai, viešajam administravimui ir ekonomikos bei socialiniams sektoriams kylančiomis problemomis.

5 straipsnis *Konkretūs tikslai*

1. Siekiant 4 straipsnyje nurodytų bendrųjų tikslų, nustatomi šie konkretūs Programos tikslai, kurių turi būti siekiama glaudžiai bendradarbiaujant su atitinkamomis valstybėmis narėmis.
2. Konkretūs Programos tikslai:
 - (a) kiek tai susiję su reformų įgyvendinimo priemone, pagal Programą valstybėms narėms teikiamos finansinės paskatos, kad būtų pasiektos struktūrinių reformų tarpinės ir siektinos reikšmės, nustatytos valstybių narių prisiimtuose ir su Komisija sutartuose reformų įsipareigojimuose;
 - (b) kiek tai susiję su techninės paramos priemone, pagal Programą remiamos nacionalinių valdžios institucijų pastangos gerinti savo administracinius gebėjimus rengti, plėtoti ir įgyvendinti reformas, be kita ko, keičiantis gerąja patirtimi, taikant tinkamus procesus ir metodiką ir efektyviau ir veiksmingiau valdant žmogiškuosius išteklius;
 - (c) kiek tai susiję su konvergencijos priemone narystei euro zonoje pasirengti, pagal Programą:
 - i) teikiamos finansinės paskatos reikalavimus atitinkančioms valstybėms narėms, siekiant joms padėti pasiekti reformų, kurios svarbios rengiantis dalyvauti euro zonoje, tarpinės ir siektinas reikšmes, nustatytas valstybių narių prisiimtuose ir su Komisija sutartuose reformų įsipareigojimuose, ir
 - ii) remiamos reikalavimus atitinkančių valstybių narių nacionalinių valdžios institucijų pastangos gerinti savo administracinius gebėjimus rengti, plėtoti ir įgyvendinti reformas, kurios svarbios rengiantis dalyvauti euro zonoje, be kita ko, keičiantis gerąja patirtimi, taikant tinkamus procesus ir metodiką ir efektyviau ir veiksmingiau valdant žmogiškuosius išteklius.

6 straipsnis *Taikymo sritis*

4 ir 5 straipsniuose nustatyti bendrieji ir konkretūs tikslai taikomi politikos sritims, susijusioms su sanglauda, konkurencingumu, našumu, moksliniais tyrimais ir inovacijomis, pažangiu, tvariu ir integraciniu augimu, darbo vietomis ir investicijomis, visų pirma, vienai ar daugiau šių sričių:

- (a) viešųjų finansų ir turto valdymas, biudžeto sudarymas, skolų valdymas ir pajamų administravimas ir kovos su mokesčių slėpimu politika;
- (b) institucinė reforma ir veiksmingas į paslaugas orientuotas viešųjų administracijų veikimas ir e. valdžia, be kita ko, jei reikia, supaprastinant taisykles, veiksminga teisinė valstybė, teisingumo sistemų reforma ir kovos su sukčiavimu, korupcija ir pinigų plovimu stiprinimas;
- (c) verslo aplinka, įskaitant mažųjų ir vidutinių įmonių, reindustrializacija, privatačiojo sektoriaus plėtra, produktų ir paslaugų rinkos, investavimas, visuomenės dalyvavimas įmonėse, privatizacija, prekyba ir tiesioginės užsienio investicijos, konkurencija ir viešieji pirkimai, tvarus sektorių vystymasis, mokslinių tyrimų ir inovacijų bei skaitmeninio rėmimas;
- (d) švietimas ir mokymas, darbo rinkos politika, įskaitant socialinį dialogą, siekiant kurti darbo vietas, didinti skaitmeninius įgūdžius, kovoti su skurdu, skatinti socialinę įtrauktį, socialinės apsaugos ir socialinės gerovės sistemas, visuomenės sveikatos ir sveikatos priežiūros sistemas, taip pat sanglaudos, prieglobsčio, migracijos ir sienų politika;
- (e) klimato politikos veiksmų įgyvendinimo, judumo, energijos vartojimo ir išteklių naudojimo efektyvumo skatinimo, atsinaujinančiųjų energijos išteklių, energijos šaltinių įvairinimo ir energetinio saugumo politika, taip pat žemės ūkio ir žuvininkystės sektorių ir tvarios kaimo vietovių plėtros politika ir
- (f) finansų sektoriaus politika, įskaitant: finansinio raštingumo skatinimą, finansinį stabilumą, galimybes gauti finansavimą ir skolinimą realiajai ekonomikai, ir duomenų ir statistinės informacijos rengimas, teikimas ir kokybiška stebėseną ir ataskaitų teikimas.

7 straipsnis *Biudžetas*

1. Programos įgyvendinimo 2021–2027 m. finansinis paketas yra 25 000 000 000 EUR dabartinėmis kainomis.
2. 1 dalyje nurodyta suma preliminariai paskirstoma taip:
 - (a) iki 22 000 000 000 EUR reformų įgyvendinimo priemonei;
 - (b) iki 840 000 000 EUR techninės paramos priemonei;
 - (c) iki 2 160 000 000 EUR konvergencijos priemonei, iš kurių:
 - i) iki 2 000 000 000 EUR finansinės paramos komponentui ir
 - ii) iki 160 000 000 EUR techninės paramos komponentui.

Jeigu iki 2023 m. gruodžio 31 d. pagal konvergencijos priemonę euro zonai nepriklausanti valstybė narė nesiėmė akivaizdžių veiksmų, kad per nustatytą laikotarpį įsivestų bendrą valiutą, didžiausia suma, kuri pagal 26 straipsnį gali būti skirta tai valstybei narei pagal konvergencijos priemonės finansinės paramos komponentą, perskiriama šios dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytai reformų įgyvendinimo priemonei. Atitinkamai valstybei narei suteikusi galimybę per du mėnesius nuo pranešimo apie savo išvadas pateikti pastabas, Komisija priima sprendimą tuo klausimu.

3. Iš Programai skirto finansinio paketo taip pat gali būti padengiamos išlaidos, susijusios su parengiamąja, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veikla, kuri yra būtina Programai valdyti ir jos tikslams įgyvendinti, visų pirma išlaidos, susijusios su tyrimais, ekspertų posėdžiais, informavimo ir komunikacijos veiksmais, įskaitant institucinį informavimą apie Sąjungos politikos prioritetus, susijusius su šio Reglamento tikslais, taip pat išlaidos, susijusios su IT tinklais, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama informacijos tvarkymui ir mainams, įskaitant institucines informacinių technologijų priemones, ir visos kitos išlaidos, kurias Komisija patiria valdydama Programą. Išlaidos taip pat gali apimti kiekvienos iš trijų 3 straipsnyje nurodytų priemonių kitos pagalbinės veiklos, pavyzdžiui, techninės paramos projektų kokybės kontrolės ir stebėsenos vietoje išlaidas ir tarpusavio konsultavimo bei ekspertų struktūrinių reformų vertinimo ir įgyvendinimo klausimais išlaidas.
4. Pagal pasidalijamojo valdymo principą valstybėms narėms skirti išteklių valstybių narių prašymu gali būti perskirti Programai. Komisija tuos išteklius naudoja tiesiogiai pagal Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies a punktą arba netiesiogiai pagal to paties straipsnio c punktą. Kai įmanoma, tie išteklių panaudojami atitinkamos valstybės narės labui.

II SKYRIUS

Reformų įgyvendinimo priemonė

8 straipsnis

Reikalavimus atitinkančios reformos

Atsižvelgiant į 4 straipsnio a punktą ir 5 straipsnio 2 dalies a punktą išdėstytus tikslus, finansavimo pagal šią Programą reikalavimus atitinka tos struktūrinės reformos, kuriomis siekiama spręsti per ekonominės politikos koordinavimo Europos semestrą nustatytas problemas.

9 straipsnis

Didžiausias finansinis įnašas

I priede nustatytas didžiausias finansinis įnašas, kuris gali būti skirtas kiekvienai valstybei narei, iš bendro reformų įgyvendinimo priemonės paketo, nurodyto 7 straipsnio 2 dalies a punkte. Toks didžiausias finansinis įnašas apskaičiuojamas kiekvienai valstybei narei, naudojantis tame priede išdėstytais kriterijais ir metodika, remiantis kiekvienos valstybės narės gyventojų skaičiumi. Tokį didžiausią finansinį įnašą, visą ar jo dalį, galima skirti kiekvienai valstybei narei kiekvienu 10 straipsnyje išdėstyto skyrimo proceso etapu ir pagal kiekvieną kvietimą teikti paraiškas.

10 straipsnis

Skyrimo procesas ir kvietimai teikti paraiškas

1. 9 straipsnyje nurodyto didžiausio finansinio įnašo, kurį galima skirti kiekvienai valstybei narei, skyrimo procesas vykdomas etapais ir skelbiant kvietimus teikti paraiškas. Kiekvienu etapu ir pagal kiekvieną kvietimą teikti paraiškas valstybės narės gali pasiūlyti joms skirti sumą iki viso didžiausio finansinio įnašo, nurodyto 9 straipsnyje, kad jos galėtų įvykdyti pagal 11 straipsnį pasiūlytus reformų įsipareigojimus.

2. Dvidešimties mėnesių laikotarpiui nuo šio reglamento taikymo pradžios Komisija pateikia paskirstyti 11 000 000 000 EUR sumą, kuri atitinka 50 % bendro paketo, nurodyto 7 straipsnio 2 dalies a punkte. Kiekviena valstybė narė gali pasiūlyti joms skirti sumą iki viso didžiausio finansinio įnašo, nurodyto 9 straipsnyje, kad galėtų įvykdyti pagal 11 straipsnį pasiūlytus reformų įsipareigojimus.
3. Laikotarpiui po 2 dalyje nurodyto laikotarpio pabaigos Komisija pateikia paskirstyti 11 000 000 000 EUR sumą, kuri atitinka likusius 50 % bendro reformų įgyvendinimo priemonės paketo, nurodyto 7 straipsnio 2 dalies a punkte, ir sumą, kuri nebuvo paskirstyta pagal 2 dalį, remdamasi pagal reformų įgyvendinimo priemonę surengtomis ir paskelbtomis kvietimų teikti paraiškas procedūromis. Pirmasis kvietimas teikti paraiškas skelbiamas dėl 11 000 000 000 EUR paskirstymo.
4. Jeigu po 3 dalyje nurodyto pirmojo kvietimo teikti paraiškas 7 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytas bendras paketas, kurį galima skirti, nebuvo visiškai paskirstytas pagal 2 ir 3 dalis, Komisija toliau skelbia kvietimus teikti paraiškas. Šiuo tikslu ji priima ir paskelbia orientacinį tolesnių kvietimų teikti paraiškas, kuriuos ketinama skelbti per tą laikotarpį, kalendorių ir nurodo kiekvienam kvietimui likusią 7 straipsnio 2 dalies a punkte nurodyto bendro paketo sumą.
5. Jeigu 4 dalyje nurodytos sumos nepakanka finansiniams įnašams valstybėms narėms, pateikusioms pasiūlymus pagal kvietimą, kaip nustatyta 12 straipsnyje, atitinkamoms valstybėms narėms skirtinos sumos tikslinamos proporcingai pagal I priede nustatytą metodą.

11 straipsnis

Pasiūlymas dėl reformų įsipareigojimų

1. Valstybė narė, pageidaujanti gauti paramą pagal reformų įgyvendinimo priemonę, Komisijai pateikia pasiūlymą dėl reformų įsipareigojimų. Tame pasiūlyme detaliai išdėstomos struktūrinių reformų įgyvendinimo priemonės, atsižvelgiant į per Europos semestrą nustatytas problemas, ir nurodomos reformų įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės ir įgyvendinimo tvarkaraštis ne ilgesniam kaip trejų metų laikotarpiui.
2. Pasiūlymą dėl reformų įsipareigojimų atitinkama valstybė narė pateikia kartu su savo nacionaline reformų programa atskirame priede. Tas atskiras priedas gali būti pateikiamas kartu su nacionaline reformų programa arba kitu laiku.
3. Pasiūlymas dėl reformų įsipareigojimų yra tinkamai argumentuotas ir pagrįstas. Jame visų pirma išdėstomi šie elementai:
 - a) struktūrinės reformos, pasiūlytos atsižvelgiant į per Europos semestrą nustatytas problemas, pobūdis ir svarba;
 - b) tikėtinas ekonominis ir socialinis reformos poveikis atitinkamoje valstybėje narėje ir, kai įmanoma, šalutinis poveikis kitose valstybėse narėse;
 - c) papildomos priemonės, kurių gali prireikti;
 - d) galimos su reformomis susijusios investicijų išlaidos, įskaitant informaciją apie esamą arba planuojamą Sąjungos teikiamą šių išlaidų finansavimą;
 - e) atitinkamos valstybės narės vidaus tvarka, leidžianti veiksmingai įgyvendinti reformų įsipareigojimus, įskaitant pasiūlytas tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes ir susijusius rodiklius, ir

f) bet kokia kita svarbi informacija.

4. Rengiant aukštos kokybės pasiūlymus dėl reformų įsipareigojimų, Komisija gali surengti tarpusavio konsultacijas, kad prašymus teikiančios valstybės narės galėtų pasinaudoti kitų valstybių narių patirtimi.
5. Vertindama pasiūlymą dėl reformų įsipareigojimų Komisija glaudžiai bendradarbiauja su atitinkama valstybe nare. Komisija gali pateikti pastabų arba paprašyti papildomos informacijos. Atitinkama valstybė narė pateikia prašomą papildomą informaciją ir prireikus prieš oficialiai pateikdama pasiūlymą gali jį patikslinti.
6. Vertindama pasiūlymą dėl reformų įsipareigojimų ir nustatydamas atitinkamai valstybei narei skirtą sumą, Komisija atsižvelgia į atitinkamos valstybės narės pateiktą pagrindimą ir elementus, nurodytus 3 dalyje, taip pat į bet kokią kitą susijusią informaciją.
7. Komisija vertina pasiūlymo dėl reformų įsipareigojimų pobūdį ir svarbą ir tuo tikslu atsižvelgia į šiuos kriterijus:

a) ar reformų įsipareigojimais:

i) tikimasi veiksmingai išspręsti problemas, nustatytas per Europos semestrą, visų pirma:

- konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose ir kituose svarbiuose Komisijos priimtuose oficialiuose Europos semestro dokumentuose arba

- jei taikoma, vykdamas makroekonominio disbalanso procedūrą, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 1176/2011³⁰;

ii) įsipareigojimai sudaro išsamų reformų priemonių rinkinį;

iii) jais tikimasi pagerinti atitinkamos valstybės narės ekonominės veiklos rezultatus ir padidinti ekonomikos atsparumą;

iv) tikimasi, kad jų įgyvendinimas turės ilgalaikį poveikį, jei reikia, stiprinant institucinius ir administracinius atitinkamos valstybės narės gebėjimus; ir

b) ar atitinkamos valstybės narės pasiūlyta vidaus tvarka tikimasi užtikrinti veiksmingą reformų įsipareigojimų, įskaitant siūlomas tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes ir susijusius rodiklius, įgyvendinimą per ne ilgesnį kaip trejų metų laikotarpį.

Šioje dalyje nurodyti vertinimo kriterijai taikomi pagal II priede nustatytas gaires.

8. Atlikti valstybių narių pateiktų pasiūlymų dėl reformų įsipareigojimų vertinimą Komisijai gali padėti ekspertai.
9. Nuomonę dėl valstybių narių pateiktų pasiūlymų dėl reformų įsipareigojimų gali pateikti Tarybos sprendimu 2000/604/EB dėl Ekonominės politikos komiteto sudėties ir įstatų³¹ įsteigtas Ekonominės politikos komitetas.

³⁰2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).

³¹2000 m. rugsejo 29 d. Tarybos sprendimas dėl Ekonominės politikos komiteto sudėties ir įstatų (2000/604/EB) (OL L 257, 2000 10 11, p. 28–31).

12 straipsnis

Komisijos sprendimas

1. Valstybei narei oficialiai pateikus pasiūlymą, Komisija per keturis mėnesius įgyvendinimo aktu priima sprendimą. Jeigu Komisija valstybės narės pateiktą pasiūlymą dėl reformų įsipareigojimų įvertina teigiamai, tame sprendime išdėstomi reformų įsipareigojimai, kuriuos turi įgyvendinti valstybė narė, įskaitant tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes, ir pagal 10 straipsnį skiriamas finansinis įnašas.
Finansinis įnašas papildo kitas priemones arba Sąjungos fondų remiamus veiksmus pagal 33 straipsnį.
2. 1 dalyje nurodytas finansinis įnašas nustatomas atsižvelgiant į atitinkamos valstybės narės pasiūlytų reformų pobūdį ir svarbą, įvertintus remiantis 11 straipsnio 7 dalyje nustatytais kriterijais, pagal II priede nustatytas gaires ir atsižvelgiant į šiuos kriterijus:
 - (a) jeigu atitinkamos valstybės narės pateiktas pasiūlymas dėl reformų įsipareigojimų visiškai atitinka 11 straipsnio 7 dalyje nustatytus kriterijus, reformų įsipareigojimai laikomi esminiais ir atitinkamai valstybei narei skiriama visa didžiausio finansinio įnašo, nurodyto 9 straipsnyje, suma;
 - (b) jeigu atitinkamos valstybės narės pateiktas pasiūlymas dėl reformų įsipareigojimų pakankamai atitinka 11 straipsnio 7 dalyje nustatytus kriterijus, reformų įsipareigojimai laikomi reikšmingais ir atitinkamai valstybei narei skiriama pusė didžiausio finansinio įnašo, nurodyto 9 straipsnyje, ir
 - (c) jeigu atitinkamos valstybės narės pateiktas pasiūlymas dėl reformų įsipareigojimų nepakankamai atitinka 11 straipsnio 7 dalyje nustatytus kriterijus, atitinkamai valstybei narei finansinis įnašas neskiriamas.
3. 1 dalyje nurodytame sprendime nustatomas finansinis įnašas, mokėtinas vieną kartą, kai atitinkama valstybė narė patenkinamai įgyvendina visas tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes, nustatytas dėl kiekvieno reformų įsipareigojimo įgyvendinimo.
Sprendime nustatomas reformų įsipareigojimų įgyvendinimo laikotarpis, kurio trukmė – ne ilgiau nei treji metai nuo sprendimo priėmimo. Jame taip pat nustatoma: išsami atitinkamos valstybės narės reformų įsipareigojimų įgyvendinimo ir ataskaitų apie tai teikimo per Europos semestrą tvarka ir tvarkaraštis; atitinkami rodikliai, susiję su tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių pasiekimu, ir Komisijos prieigos prie pagrindinių susijusių duomenų sąlygos.
4. Jeigu Komisija valstybės narės pateiktą pasiūlymą dėl reformų įsipareigojimų įvertina neigiamai, ji per keturis mėnesius nuo tada, kai valstybė narė oficialiai pateikė pasiūlymą dėl reformų įsipareigojimų, praneša apie vertinimo išvadą.

13 straipsnis

Reformų įsipareigojimų dalinis keitimas

1. Jeigu dalies ar visų reformų įsipareigojimų, įskaitant atitinkamas tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes, atitinkama valstybė narė dėl objektyvių aplinkybių nebegali įgyvendinti, atitinkama valstybė narė Komisijai gali pateikti argumentuotą prašymą iš dalies arba visiškai pakeisti 12 straipsnio 1 dalyje nurodytą sprendimą. Šiuo tikslu valstybė narė gali pasiūlyti pakeistus arba naujus reformų įsipareigojimus.

2. Jeigu Komisija mano, kad atitinkamos valstybės narės nurodytos priežastys pateisina reformų įsipareigojimų dalinį keitimą, Komisija pagal 11 straipsnio nuostatas įvertina naująjį pasiūlymą ir per keturis mėnesius nuo oficialaus prašymo pateikimo priima naują sprendimą pagal 12 straipsnį.
3. Jeigu Komisija mano, kad atitinkamos valstybės narės nurodytos priežastys nepateisina reformų įsipareigojimų dalinio keitimo, ji per keturis mėnesius nuo oficialaus prašymo pateikimo prašymą atmeta, atitinkamai valstybei narei suteikusi galimybę per vieną mėnesį nuo pranešimo apie Komisijos išvadas pateikti savo pastabas.
4. Reformų įsipareigojimus iš dalies galima keisti tik kartą per 12 straipsnio 1 dalyje nurodytame sprendime nustatytą įgyvendinimo laikotarpį.

14 straipsnis

Valstybių narių per Europos semestrą teikiamos ataskaitos

Nedarant poveikio 12 straipsnio 3 dalies antrai pastraipai, atitinkama valstybė narė reguliariai per Europos semestrą teikia ataskaitas apie pažangą, padarytą įgyvendinant reformų įsipareigojimus. Šiuo tikslu valstybės narės yra raginamos teikiant reformų įgyvendinimo pažangos ataskaitas naudotis nacionalinių reformų programų turiniu. Išsami ataskaitų teikimo tvarka ir tvarkaraštis, įskaitant Komisijos prieigos prie pagrindinių susijusių duomenų sąlygas, išdėstomi 12 straipsnio 1 dalyje nurodytame sprendime.

15 straipsnis

Finansinių įnašų mokėjimo, sustabdymo ir panaikinimo taisyklės

1. Valstybei narei pagal reformų įgyvendinimo priemonę teikiamas finansinis įnašas yra finansavimas, nesusijęs su išlaidomis, kaip nurodyta Finansinio reglamento 125 straipsnio 1 dalies a punkte; jis valdomas pagal tame reglamente išdėstytas tiesioginio valdymo taisykles ir teikiamas be nacionalinio bendro finansavimo.
2. 12 straipsnio 1 dalyje nurodytas sprendimas yra individualus teisinis įsipareigojimas, kaip apibrėžta Finansiniame reglamente, kuris gali būti grindžiamas bendrais įsipareigojimais. Biudžetiniai įsipareigojimai gali būti suskaidyti į kelerius metus mokamas metines dalis.
3. Finansiniai įnašai atitinkamoms valstybėms narėms pagal šį straipsnį mokami remiantis biudžeto asignavimais ir atsižvelgiant į turimą finansavimą.
4. Įgyvendinusi reformų įsipareigojimus atitinkama valstybė narė Komisijai pateikia tinkamai pagrįstą prašymą išmokėti finansinį įnašą. Per du mėnesius nuo prašymo pateikimo Komisija įvertina, ar patenkinamai įgyvendintos 12 straipsnio 1 dalyje nurodytame sprendime išdėstytos tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės. Šiuo tikslu jai gali padėti 11 straipsnio 8 dalyje nurodyti atitinkami ekspertai.

Jeigu vertinimo rezultatas yra teigiamas, finansinis įnašas išmokamas pagal Finansinį reglamentą.

5. Jeigu atlikusi 4 dalyje nurodytą vertinimą Komisija nustato, kad 12 straipsnio 1 dalyje nurodytame sprendime išdėstytos tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės nėra patenkinamai įgyvendintos, viso ar dalies finansinio įnašo mokėjimas yra sustabdomas. Per vieną mėnesį nuo pranešimo apie Komisijos vertinimą atitinkama valstybė narė gali pateikti savo pastabas.

Mokėjimo sustabdymas atšaukiamas, jeigu valstybė narė ėmėsi būtinų priemonių, kad užtikrintų patenkinamą 12 straipsnio 1 dalyje nurodytų tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių įgyvendinimą.

6. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 116 straipsnio 2 dalies, mokėjimo terminas pradedamas skaičiuoti nuo pranešimo valstybei narei apie teigiamą rezultatą pagal 4 dalies antrą pastraipą dienos arba nuo pranešimo apie mokėjimo sustabdymo atšaukimą pagal 5 dalies antrą pastraipą dienos.
7. Jeigu atitinkama valstybė narė per šešių mėnesių laikotarpį nuo mokėjimo sustabdymo nesiima būtinų priemonių, Komisija, atitinkamai valstybei narei suteikusi galimybę per du mėnesius nuo pranešimo apie savo išvadas pateikti pastabas, pagal Finansinio reglamento 14 straipsnio 1 dalį panaikina finansinio įnašo sumą.
8. Jeigu per aštuoniolika mėnesių nuo reformų įsipareigojimų, nustatytų 12 straipsnio 1 dalyje nurodytame sprendime, priėmimo, atitinkama valstybė narė nepadaro apčiuopiamos pažangos, susijusios su bet kuria atitinkama tarpine reikšme ir siektina reikšme, finansinio įnašo suma panaikinama pagal Finansinio reglamento 14 straipsnio 1 dalį. Apčiuopiama pažanga nepadaryta, kai valstybė narė nesilaikė 12 straipsnio 3 dalyje nurodyto tvarkaraščio.

Atitinkamai valstybei narei suteikusi galimybę per du mėnesius nuo pranešimo apie savo išvadas pateikti pastabas, Komisija priima sprendimą dėl panaikinimo.

16 straipsnis *Reformų tvarumas*

1. Valstybė narė grąžina Komisijai visus pagal 15 straipsnį jai išmokėtus finansinius įnašus, susijusius su reformų įsipareigojimais, jeigu per penkerius metus nuo išmokėjimo atitinkamoje valstybėje narėje iš esmės pasikeitė sąlygos, kuriomis buvo galima atlikti tokius mokėjimus.
2. Toliau nurodyti atvejai yra esminis sąlygų, kuriomis buvo galima atlikti mokėjimą, pasikeitimas:
 - (a) reformų įsipareigojimų įgyvendinimą lėmę elementai panaikinti; arba
 - (b) reformų įsipareigojimų įgyvendinimą lėmę elementai iš esmės pakeisti kitomis priemonėmis.
3. Atitinkamai valstybei narei suteikusi galimybę per du mėnesius nuo pranešimo apie savo išvadas pateikti pastabas, Komisija priima sprendimą dėl įnašo grąžinimo.

17 straipsnis *Europos Parlamento ir Tarybos informavimas ir pranešimas apie reformų įsipareigojimus*

1. 12 straipsnyje nurodytus reformų įsipareigojimus Komisija nedelsdama perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai.
2. Jeigu atitinkama valstybė narė sutinka, Komisija gali vykdyti komunikacijos veiklą, kad užtikrintų reformų įsipareigojimų rinkinyje numatytos finansinės paramos Sąjungos finansavimo matomumą.

III SKYRIUS

Techninės paramos priemonė

18 straipsnis

Reikalavimus techninei paramai gauti atitinkantys veiksmai

Pagal 4 straipsnio b punkte ir 5 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytus tikslus techninės paramos priemone visų pirma finansuojami šių rūšių veiksmai:

- (a) ekspertinės žinios, susijusios su politinėmis rekomendacijomis, politikos pokyčiais, strategijų ir reformos veiksmų planų formulavimu, taip pat su teisinėmis, institucinėmis, struktūrinėmis ir administracinėmis reformomis;
- (b) trumpalaikis arba ilgalaikis ekspertų, įskaitant vietos ekspertus, skyrimas atlikti konkrečių sričių užduotis arba vykdyti su veikla susijusias funkcijas, kai reikia, kartu teikiant vertimo žodžiu, vertimo raštu ir bendradarbiavimo rėmimo, administracinės pagalbos paslaugas ir galimybę naudotis infrastruktūra bei įranga;
- (c) visų valdymo lygmenų institucinių, administracinių ar sektorių gebėjimų stiprinimas ir susiję rėmimo veiksmai, taip pat prisidedantys prie pilietinės visuomenės įgalinimo, prireikus, visų pirma:
 - i) seminarai, konferencijos ir pratybos;
 - ii) darbo vizitai į atitinkamas valstybes nares arba trečiąsias šalis, kad pareigūnai įgytų patirties arba ekspertinių žinių atitinkamose srityse ar jas pagilintų; ir
 - iii) mokymo veiksmai ir internetinių ar kitokių mokymo modulių kūrimas, siekiant palaikyti reikiamus profesinius įgūdžius ir žinias, susijusius su atitinkamomis reformomis;
- (d) statistinių ir kitų duomenų rinkimas; bendros metodikos ir atitinkamais atvejais – rodiklių arba gairių rengimas;
- (e) vietos operatyvinės paramos tokiose srityse, kaip prieglobstis, migracija ir sienų kontrolė, organizavimas;
- (f) IT pajėgumų didinimas, įskaitant ekspertines žinias, susijusias su atitinkamoms reformoms vykdyti reikalingos IT infrastruktūros ir taikomųjų programų kūrimu, priežiūra, valdymu ir jų kokybės kontrole, taip pat ekspertinės žinios, susijusios su viešųjų paslaugų skaitmeninimui skirtomis programomis;
- (g) studijos, moksliniai tyrimai, analizės ir apklausos, poveikio ir kiti vertinimai ir vadovų, ataskaitų ir mokomosios medžiagos rengimas bei skelbimas;
- (h) komunikacijos projektai, skirti mokymosi, bendradarbiavimo, informuotumo didinimo bei sklaidos veiklai ir keitimuisi gerąja patirtimi; informuotumo didinimo ir informacinių kampanijų, žiniasklaidos kampanijų ir renginių, įskaitant institucinį informavimą ir prireikus komunikaciją per socialinius tinklus, organizavimas; ir
- (i) informacijai ir Programos rezultatams skleisti skirtos medžiagos rinkimas ir skelbimas, be kita ko, kuriant, valdant ir prižiūrint sistemas ir priemones naudojančias informacinėmis ir ryšių technologijomis.

19 straipsnis
Techninės paramos prašymas

1. Valstybė narė, norinti gauti techninę paramą pagal šią priemonę, pateikia techninės paramos prašymą Komisijai, nurodydama remtiną politikos sritį ir prioritetus, kuriems taikoma Programa, kaip nustatyta 6 straipsnyje. Komisija skelbia kvietimus teikti prašymus pagal techninės paramos priemonę, kuriuose bus nurodyti atitinkami prašymų pateikimo terminai. Komisija gali parengti gaires dėl pagrindinių elementų, įtrauktinų į paramos prašymą.
2. Valstybės narės gali pateikti techninės paramos prašymą esant toliau nurodytoms aplinkybėms, susijusioms su:
 - (a) valstybių narių iniciatyva vykdomų reformų, ypač skirtų tvariam ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui užtikrinti, įgyvendinimu;
 - (b) ekonominio koregavimo programų, skirtų valstybėms narėms, kurios gauna Sąjungos finansinę paramą, teikiamą pagal esamas priemones, visų pirma pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 472/2013³², skirtą valstybėms narėms, kurių valiuta yra *euro*, ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 332/2002³³, skirtą valstybėms narėms, kurių valiuta nėra *euro*, įgyvendinimu;
 - (c) augimą skatinančių reformų, vykdomų pagal ekonomikos valdymo procesus, visų pirma įgyvendinant atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, pateiktas per Europos semestrą, ar atitinkamus veiksmus, susijusius su Sąjungos teisės aktų įgyvendinimu, įgyvendinimu;
 - (d) pasiūlymo dėl reformų įsipareigojimų parengimu ir valstybių narių prisiimtų reformų įsipareigojimų įgyvendinimu;
 - (e) reformų, kurios svarbios valstybėms narėms, kurių valiuta nėra *euro* ir kurios ėmėsi akivaizdžių veiksmų, kad per nustatytą laikotarpį įsivestų bendrą valiutą, rengiantis narystei euro zonoje, įgyvendinimu.
3. Laikydamosi skaidrumo, vienodo požiūrio ir patikimo finansų valdymo principų, po dialogo su valstybe nare, be kita ko, per Europos semestrą, Komisija nagrinėja 1 dalyje nurodytą paramos prašymą, atsižvelgdama į nurodytų problemų skubumą, mastą ir rimtumą, paramos poreikį, susijusius su atitinkamomis politikos sritimis, valstybės narės socialinių ir ekonominių rodiklių analizę ir bendruosius administracinius valstybės narės gebėjimus.

Remdamasi ta analize ir atsižvelgdama į šiuo metu iš Sąjungos fondų arba pagal kitas Sąjungos programas finansuojamus veiksmus ir priemones, Komisija susitaria su atitinkama valstybe nare dėl prioritetinių remtinų sričių, tikslų, orientacinio tvarkaraščio, teiktinų paramos priemonių aprėpties ir numatomo bendro finansinio įnašo į tokios techninės paramos biudžetą, kurie nurodomi bendradarbiavimo ir paramos plane.

³²2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 472/2013 dėl euro zonos valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo (OL L 140, 2013 5 27, p. 1).

³³2002 m. vasario 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 332/2002 dėl priemonės, teikiančios vidutinės trukmės finansinę pagalbą valstybių narių mokėjimų balansams, sukūrimo (OL L 53, 2002 2 23, p. 1).

4. 3 dalyje nurodytame bendradarbiavimo ir paramos plane atskirai nuo kitos techninės paramos nurodomos priemonės, susijusios su pasirengimu narystei euro zonoje pagal 32 straipsnį. Plane taip pat atskirai nurodomos priemonės, susijusios su valstybių narių priimtais reformų įsipareigojimais pagal 13 ir 29 straipsnius.

20 straipsnis

Europos Parlamento ir Tarybos informavimas ir pranešimas apie bendradarbiavimo ir paramos planus

1. Atitinkamai valstybei narei sutikus, Komisija bendradarbiavimo ir paramos planą nedelsdama perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai. Atitinkama valstybė narė gali atsisakyti duoti tokį sutikimą, jeigu kalbama apie neskelbtiną arba konfidencialią informaciją, kurią atskleidus būtų pakenkta valstybės narės viešiesiems interesams.
2. Nepaisydama 1 dalies nuostatų, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia bendradarbiavimo ir paramos planą šiomis aplinkybėmis:
 - (a) kai tik atitinkama valstybė narė redaguodama pašalina visą neskelbtiną arba konfidencialią informaciją, kurią atskleidus būtų pakenkta valstybės narės viešiesiems interesams;
 - (b) praėjus tam tikram laikotarpiui, kai susijusios informacijos atskleidimas nedarytų neigiamo poveikio Programos paramos priemonių įgyvendinimui, bet kuriuo atveju ne vėliau kaip praėjus dviem mėnesiams po tokių priemonių įgyvendinimo pagal bendradarbiavimo ir paramos planą.
3. Komisija gali vykdyti komunikacijos veiklą, kad užtikrintų bendradarbiavimo ir paramos planuose numatytoms paramos priemonėms teikiamo Sąjungos finansavimo matomumą.

21 straipsnis

Kiti techninės paramos priemonei skirti finansiniai įnašai

1. Be 7 straipsnio 2 dalies b punkte ir c punkto ii papunktyje nustatyto finansinio paketo, Programos techninės paramos biudžetas gali būti finansuojamas iš papildomų valstybių narių savanoriškų įnašų.
2. 1 dalyje nurodytus papildomus savanoriškus įnašus gali sudaryti įnašai pagal Reglamento [pakeičiančio BNR] 100 straipsnį ir pagal tame straipsnyje nustatytą tvarką, kaip nurodyta 7 straipsnio 4 dalyje.

22 straipsnis

Papildomas finansavimas

Pagal techninės paramos priemonę finansuojami veiksmai gali būti remiami pagal kitas Sąjungos programas, priemones ar iš Sąjungos biudžeto fondų su sąlyga, kad tokia parama neskiriama toms pačioms išlaidoms padengti.

23 straipsnis

Techninės paramos priemonės įgyvendinimas

1. Komisija įgyvendina techninės paramos priemonę pagal Programą vadovaudamasi Finansiniu reglamentu.

2. Techninės paramos priemonės priemonės pagal Programą gali tiesiogiai įgyvendinti Komisija, o netiesiogiai – kiti nei valstybės narės subjektai ir asmenys pagal Finansinio reglamento XX straipsnį. Visų pirma Sąjungos parama veiksams pagal 19 straipsnį teikiama kaip:
 - (a) dotacijos;
 - (b) viešojo pirkimo sutartys;
 - (c) išorės ekspertų, įskaitant paramą teikiančių arba gaunančių valstybių narių nacionalinių, regioninių ar vietos valdžios institucijų ekspertus, patirtų išlaidų padengimas;
 - (d) įnašai į tarptautinių organizacijų įsteigtus patikos fondus ir
 - (e) pagal netiesioginio valdymo principą vykdomi veiksmai.
3. Dotacijos gali būti skiriamos valstybių narių nacionalinėms valdžios institucijoms, Europos investicijų banko grupei, tarptautinėms organizacijoms, viešosioms arba privačiosioms įstaigoms ir subjektams, teisiškai įsteigtiems:
 - (a) valstybėse narėse;
 - (b) Europos laisvosios prekybos asociacijos šalyse, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimo šalys, pagal tame susitarime nustatytas sąlygas.

Bendro dotacijų finansavimo dalis negali viršyti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

4. Techninę paramą taip pat gali teikti individualūs ekspertai, kurie gali būti kviečiami prisidėti prie atrinktos pagal Programą organizuojamos veiklos, jei tai būtina siekiant įgyvendinti 5 straipsnio 2 dalies b punkte ir c punkto ii papunktyje nustatytus konkrečius tikslus.
5. Siekdama įgyvendinti techninės paramos priemonę pagal Programą, Komisija įgyvendinimo aktais priima darbo programas ir apie jas informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą.

Darbo programose nurodomas techninės paramos priemonės skyrimo procesas. Jose taip pat nustatomos joms įgyvendinti reikalingos priemonės pagal 4 straipsnio b punkte ir 5 straipsnio 2 dalies b punkte ir c punkto ii papunktyje išdėstytus bendruosius ir konkrečius tikslus, dotacijų skyrimo kriterijai ir visi elementai, kurių reikalaujama pagal Finansinį reglamentą.

6. Siekiant užtikrinti, kad ištekliai būtų skirti laiku, ribotoje darbo programos dalyje numatytos specialios priemonės, taikomos iškilus nenumatytoms ir deramai pagrįstoms priežastims, dėl kurių būtina nedelsiant imtis veiksmų, kaip antai atsiradus dideliems ekonomikos sutrikimams arba susiklosčius svarbioms aplinkybėms, turinčioms didelės įtakos ekonominėms arba socialinėms sąlygoms valstybėje narėje, kurios nepriklauso nuo jos valios.

Techninę paramą siekiančios gauti valstybės narės prašymu Komisija, atsižvelgdama į šioje priemonėje apibrėžtus tikslus ir veiksmus, gali imtis specialių priemonių, kad suteiktų nacionalinėms valdžios institucijoms techninę paramą neatidėliotiniams poreikiams patenkinti. Tokios specialios priemonės yra laikino pobūdžio ir joms taikomos tik 19 straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos. Specialių priemonių taikymas trunka ne ilgiau kaip šešis mėnesius ir jas galima pakeisti techninės paramos priemonėmis pagal 19 straipsnyje nurodytas sąlygas.

IV SKYRIUS

Konvergencijos priemonė

24 straipsnis *Bendrosios nuostatos*

1. Narystei euro zonoje skirta konvergencijos priemonė gali naudotis bet kuri reikalavimus atitinkanti valstybė narė, kaip nurodyta 2 straipsnio 6 dalyje. Paramą sudaro šie du komponentai:
 - (a) finansinės paramos komponentas ir
 - (b) techninės paramos komponentas.
2. Finansinės paramos komponentui taikomos II skyriaus nuostatos, kurias papildo 25–29 straipsniuose nurodytos nuostatos.
3. Techninės paramos komponentui taikomos III skyriaus nuostatos, kurias papildo 30–32 straipsniuose nurodytos nuostatos.

1 SKIRSNIS **FINANSINĖ PARAMA**

25 straipsnis *Reikalavimus atitinkančios reformos*

Struktūrinės reformos, atitinkančios finansavimo pagal konvergencijos priemonę reikalavimus, yra reformos, padedančios reikalavimus atitinkančioms valstybėms narėms pasirengti prisijungti prie euro zonos. Tomis reformomis siekiama spręsti per ekonominės politikos koordinavimo Europos semestrą nustatytas problemas.

26 straipsnis *Didžiausias finansinis įnašas, kurį galima skirti valstybėms narėms*

X priede nustatytas didžiausias finansinis įnašas, kurį galima skirti kiekvienai valstybei narei, iš bendro finansinės priemonės paketo, nurodyto 7 straipsnio 2 dalies c punkto i papunktyje. Toks didžiausias finansinis įnašas apskaičiuojamas kiekvienai reikalavimus atitinkančiai valstybei narei, naudojantis tame priede išdėstytais kriterijais ir metodika, remiantis kiekvienos valstybės narės gyventojų skaičiumi, ir taikomas kiekvienu skyrimo proceso etapu ir pagal kiekvieną kvietimą teikti paraiškas, nurodytus 10 straipsnyje.

Nedarant poveikio 7 straipsnio 2 dalies antrai pastraipai, visą tokį didžiausią finansinį įnašą arba jo dalį galima skirti kiekvienai reikalavimus atitinkančiai valstybei narei kiekvienu skyrimo proceso etapu pagal 10 straipsnyje nustatytą tvarką; šis įnašas yra 9 straipsnyje nurodytą finansinį įnašą viršijantis papildomas įnašas, kuris suteikiamas mainais už papildomas reformas, kurių ėmėsi atitinkama valstybė narė pagal 25 straipsnį.

27 straipsnis
Pasiūlymas dėl reformų įsipareigojimų

1. Reikalavimus atitinkanti valstybė narė pateikia pasiūlymą dėl reformų įsipareigojimų pagal šios konvergencijos priemonės finansinės paramos komponentą, vadovaudamasi 11 straipsniu.
2. 1 dalyje nurodytame pasiūlyme dėl reformų įsipareigojimų nurodomos reformos, kurios laikomos svarbiomis reikalavimus atitinkančiai valstybei narei rengiantis dalyvauti euro zonoje, ir nurodomas atitinkamos valstybės narės vyriausybės oficialus raštas Komisijai, kuriame aiškiai išdėstytas jos įsipareigojimas per pagrįstą nustatytą laikotarpį prisijungti prie euro zonos ir pateikiamas po konsultacijų su Komisija parengtas įtikinamas konkrečių pasirengimo sėkmingai dalyvauti euro zonoje priemonių, įskaitant veiksmus, kuriais nacionalinės teisės aktai visiškai suderinami su Sąjungos teisėje (įskaitant bankų sąjungą) nustatytais reikalavimais, įgyvendinimo planas, kuriame nurodyti konkretūs įgyvendinimo terminai.
Toks pasiūlymas nesusijęs su reformomis, kurios jau pasiūlytos arba jau finansuojamos pagal II skyriuje nurodytą reformų įgyvendinimo priemonę.
3. Komisija įvertina bet kurį pasiūlymą dėl reformų įsipareigojimų, pateiktą pagal konvergencijos priemonės finansinės paramos komponentą vadovaujantis 11 straipsniu. Be to, Komisija taip pat įvertina pasiūlytų reformų įsipareigojimų svarbą rengiantis dalyvauti euro zonoje.

28 straipsnis
Komisijos sprendimas

1. Pagal 12 straipsnio 1 dalį Komisija priima sprendimą, kuriame išdėstomi tie patys elementai, nurodyti tame straipsnyje, susiję su reformų įsipareigojimais, kuriuos turi įgyvendinti reikalavimus atitinkanti valstybė narė, kurie yra svarbūs rengiantis dalyvauti euro zonoje. Tame sprendime taip pat nurodomas atitinkamos valstybės narės vyriausybės oficialus raštas Komisijai, kuriame aiškiai išdėstytas jos įsipareigojimas per pagrįstą nustatytą laikotarpį prisijungti prie euro zonos ir pateikiamas po konsultacijų su Komisija parengtas įtikinamas konkrečių pasirengimo sėkmingai dalyvauti euro zonoje priemonių, įskaitant veiksmus, kuriais nacionalinės teisės aktai visiškai suderinami su Sąjungos teisėje (įskaitant bankų sąjungą) nustatytais reikalavimais, įgyvendinimo planas, kuriame nurodyti konkretūs įgyvendinimo terminai.
2. Finansinis įnašas, nustatytas 12 straipsnio 1 dalyje nurodytame sprendime, nustatomas pagal tame straipsnyje nurodytus tuos pačius kriterijus ir pagal 27 straipsnio 3 dalyje nustatytus papildomus kriterijus. Jis yra atskiras įnašas, palyginti su finansiniu įnašu, skiriamu pagal reformų įgyvendinimo priemonę, ir yra skiriamas mainais už reformas, kurios yra svarbios rengiantis dalyvauti euro zonoje ir kurias vykdo atitinkama valstybė narė.

29 straipsnis
Papildomas finansavimas

Reformos, finansuojamos pagal reformų įgyvendinimo priemonę pagal II skyrių, nefinansuojamos pagal konvergencijos priemonės finansinės paramos komponentą.

2 SKIRSNIS TECHNINĖ PARAMA

30 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys veiksmai

Pagal 4 straipsnio b punkte ir 5 straipsnio 2 dalies c punkto ii papunktyje nustatytus tikslus konvergencijos priemone pagal 18 straipsnį galima finansuoti veiksmus ir veiklą, kuriais remiamos reformos, padedančios reikalavimus atitinkančioms valstybėms narėms pasirengti prisijungti prie euro zonos.

31 straipsnis

Techninės paramos prašymas

1. Reikalavimus atitinkanti valstybė narė pateikia techninės paramos prašymą pagal konvergencijos priemonę, vadovaudamasi 19 straipsniu. Prašyme taip pat nurodomas atitinkamos valstybės narės vyriausybės oficialus raštas Komisijai, kuriame aiškiai išdėstytas jos įsipareigojimas per pagrįstą nustatytą laikotarpį prisijungti prie euro zonos ir pateikiamas po konsultacijų su Komisija parengtas įtikinamas konkrečių pasirengimo sėkmingai dalyvauti euro zonoje priemonių, įskaitant veiksmus, kuriais nacionalinės teisės aktai visiškai suderinami su Sąjungos teisėje (įskaitant bankų sąjungą) nustatytais reikalavimais, įgyvendinimo planas, kuriame nurodyti konkretūs įgyvendinimo terminai.
2. Techninės paramos prašymuose nurodoma, ar jie svarbūs rengiantis narystei euro zonoje pagal 30 straipsnį, pateikiant tinkamą pagrindimą.
3. Komisija analizuoja techninės paramos pagal konvergencijos priemonę prašymus atskirai nuo kitų techninės paramos prašymų. Atlikdama analizę pagal 19 straipsnį Komisija taip pat atsižvelgia į prašymo svarbą rengiantis narystei euro zonoje.
4. 19 straipsnio 3 dalyje nurodytame bendradarbiavimo ir paramos plane atskirai nuo kitos techninės paramos nurodomos priemonės, susijusios su pasirengimu narystei euro zonoje.

32 straipsnis

Techninės paramos įgyvendinimas

23 straipsnio 5 dalyje nurodytose darbo programose taip pat nurodomas techninės paramos skyrimas reikalavimus atitinkančioms valstybėms narėms, susijęs su reformomis, padedančiomis toms šalims pasirengti prisijungti prie euro zonos. Darbo programose taip pat nustatomos joms įgyvendinti reikalingos priemonės pagal 4 straipsnio b punkte ir 5 straipsnio 2 dalies c punkto ii papunktyje išdėstytus bendruosius ir konkrečius tikslus, dotacijų atrankos ir skyrimo kriterijai ir visi elementai, kurių reikalaujama pagal Finansinį reglamentą.

V SKYRIUS

Papildomumas, stebėseną ir vertinimą

33 straipsnis

Koordinavimas ir papildomumas

1. Komisija ir atitinkamos valstybės narės, taikydamos priemonę, atitinkančią jų atsakomybės ribas, skatina Programos sąveiką su kitomis Sąjungos programomis ir priemonėmis, visų pirma iš Sąjungos fondų finansuojamomis priemonėmis, ir užtikrina veiksmingą jų tarpusavio koordinavimą. Tuo tikslu jos imasi šių veiksmų:
 - (a) užtikrina skirtingų priemonių, visų pirma priemonių, finansuojamų iš Sąjungos fondų, papildomumą, sąveiką, nuoseklumą ir suderinamumą Sąjungos, nacionaliniu ir, prireikus, regionų lygmenimis tiek planavimo etapu, tiek jas įgyvendinant;
 - (b) optimizuoja koordinavimo mechanizmą, kad išvengtų veiksmų dubliavimo, ir
 - (c) užtikrina glaudų už įgyvendinimą Sąjungos, nacionaliniu ir, prireikus, regionų lygmenimis atsakingų asmenų bendradarbiavimą, kad paramos veiksmai pagal kiekvieną iš priemonių, nustatytų pagal šį reglamentą, būtų nuoseklūs ir sklandūs.
2. Komisija siekia užtikrinti papildomumą ir sąveiką su kitų susijusių tarptautinių organizacijų teikiama parama.

34 straipsnis

Įgyvendinimo stebėseną

1. Komisija stebi Programos įgyvendinimą ir įvertina, ar pasiekti 4 straipsnyje nustatyti bendrieji tikslai ir 5 straipsnyje nurodyti konkretūs tikslai. Rodikliai, naudotini Programos įgyvendinimo pažangos, padarytos siekiant bendrųjų ir konkrečių tikslų, ataskaitoms teikti, taip pat stebėsenos ir vertinimo tikslais, nustatyti III priede kiekvienai Programos priemonei. Įgyvendinimo stebėseną yra tikslinga ir proporcinga veiklai, vykdomai pagal įvairias Programos priemones.
2. Atsiskaitymo už veiklą sistema užtikrinama, kad Programos įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami veiksmingai, efektyviai ir laiku. Todėl Sąjungos lėšų gavėjams nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.

35 straipsnis

Metinė ataskaita

1. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai teikia Programos įgyvendinimo metinę ataskaitą.
2. Finansinės paramos veiklos metinėje ataskaitoje pateikiama informacija apie pažangą, padarytą atitinkamoms valstybėms narėms įgyvendinant reformų įsipareigojimus pagal reformų įgyvendinimo priemonę. Metinėje ataskaitoje taip pat pateikiama atitinkama informacija apie konvergencijos priemonės finansinės paramos komponento įgyvendinimą.

Siekdama pateikti pirmoje pastraipoje nurodytos finansinės paramos veiklos ataskaitą, Komisija prireikęs gali panaudoti atitinkamų dokumentų, kuriuos per Europos Semestrą oficialiai priėmė Komisija, turinį.

3. Techninės paramos veiklos metinėje ataskaitoje pateikiama informacija apie:
 - (a) paramos prašymus, valstybių narių pateiktus pagal 19 straipsnio 1 dalį;
 - (b) 19 straipsnio 2 dalyje nurodytų kriterijų, naudotų valstybių narių pateiktiems paramos prašymams analizuoti, taikymo analizę;
 - (c) bendradarbiavimo ir paramos planus, nurodytus 19 straipsnio 3 dalyje, ir
 - (d) priimtas specialias priemones, nurodytas 23 straipsnio 6 dalyje.
4. Techninės paramos veiklos metinė ataskaita taip pat apima tuos pačius 3 dalyje nurodytus elementus, susijusius su konvergencijos priemonės techninės paramos komponento įgyvendinimu.

36 straipsnis *Programos vertinimas*

1. Praėjus ne vėliau kaip ketveriems metams po Programos įgyvendinimo pradžios Komisija Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui pateikia nepriklausomą laikotarpio vidurio Programos vertinimo ataskaitą, o praėjus ne vėliau kaip ketveriems metams po 1 straipsnyje nurodyto laikotarpio pabaigos – nepriklausomą Programos *ex post* vertinimo ataskaitą.
2. Vertinimas apima reformų įgyvendinimo priemonę, techninės paramos priemonę ir konvergencijos priemonę.
3. Laikotarpio vidurio vertinimo ataskaitoje pateikiama informacija apie Programos tikslų pasiekimo lygį, išteklių naudojimo efektyvumą ir Programos teikiamą Europos pridėtinę vertę. Joje taip pat aptariama, ar visi tikslai ir veiksmai tebėra aktualūs.
4. *Ex post* vertinimo ataskaitą sudaro bendras Programos vertinimas ir joje pateikiama informacija apie ilgalaikį Programos poveikį.

VI SKYRIUS

Pereinamojo laikotarpio ir baigiamosios nuostatos

37 straipsnis *Informavimas, komunikacija ir viešinimas*

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus) teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo su Programa ir jos veiksmiais bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Programai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Sąjungos politinius prioritetus, susijusius su 4 ir 5 straipsniuose nurodytais tikslais.

38 straipsnis
Pereinamojo laikotarpio nuostata

1. Techninės paramos veiksmus ir veiklą, pradėtus 2020 m. gruodžio 31 d. arba anksčiau pagal Reglamentą (ES) Nr. 2017/825, iki jų užbaigimo ir toliau reglamentuoja tas reglamentas.
2. 7 straipsnio 2 dalies b punkte ir c punkto ii papunktyje nurodyto Programos finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti dengiamos techninės ir administracinės pagalbos, įskaitant stebėseną, komunikaciją ir vertinimą, reikalaujamas pagal Reglamentą (ES) Nr. 2017/825 ir neužbaigtus iki 2020 m. gruodžio 31 d., išlaidos.
3. Prireikus asignavimai gali būti įtraukti į biudžetą po 2020 m. siekiant padengti 7 straipsnio 3 dalyje numatytas išlaidas, susijusias su iki 2020 m. gruodžio 31 d. neužbaigtų veiksmų valdymu.

39 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

- 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas
- 1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) (*programų grupė*)
- 1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis
- 1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas
- 1.5. Trukmė ir finansinis poveikis
- 1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDymo PRIEMONĖS

- 2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės
- 2.2. Valdymo ir kontrolės sistema
- 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

- 3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)
- 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms
 - 3.2.1. *Numatomo poveikio išlaidoms santrauka*
 - 3.2.2. *Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams*
 - 3.2.3. *Trečiųjų šalių įnašai*
- 3.3. Numatomas poveikis pajamoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl 2021–2027 m. reformų rėmimo programos

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) (*programų grupė*)

Ekonomikos ir finansų reikalai

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

✓ nauja priemone

☐ nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus³⁴

✓ esamos priemonės galiojimo pratęsimu

☐ vienos ar daugiau priemonių sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują priemonę

1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.4.1. *Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį*

Struktūrinės reformos yra pokyčiai, ilgam keičiantys ekonomikos struktūrą ar institucinę bei reguliavimo sistemą, pagal kurią dirba įmonės ir žmonės. Tinkamai pasirinktos ir įgyvendintos struktūrinės reformos gali pagreitinti valstybių narių socialinę ir ekonominę konvergenciją tiek euro zonoje, tiek už jos ribų ir padidinti valstybių narių ekonomikos atsparumą. Tikimasi, kad tai lems didesnę klestėjimą ir sklandų ir stabilų ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS) veikimą.

Nors struktūrinės reformos yra skirtos ekonomikos konkurencingumui, potencialiam augimui ir ekonominiam bei socialiniam atsparumui didinti, jų nauda dažnai pasireiškia tik ilgai, o jų ekonominės, socialinės ir politinės sąnaudos dažnai patiriamos trumpuoju laikotarpiu. Todėl nacionalinės vyriausybės gali vengti įgyvendinti tam tikras reformas. Ekonominės politikos koordinavimo pagal Europos semestrą mechanizmo įgyvendinimo patirtis rodo, kad reformų įgyvendinimas valstybėse narėse vis dar lėtas ir netolygus ir tai lemia neigiamą poveikį ES valstybių narių, taigi ir visos Sąjungos, ekonomikos konvergencijai ir atsparumui.

Atsižvelgdama į tai, Komisija siūlo naują Reformų rėmimo programą (toliau – Programą), kurią sudaro trys atskiros viena kitą papildančios priemonės: i) reformų įgyvendinimo priemonė; ii) SRRP tolesnio įgyvendinimo programa techninės paramos priemonės pavidalu ir iii) konvergencijos priemonė, skirta teikti konkrečią ir tikslinę paramą euro zonai nepriklausančioms valstybėms narėms, kurios ėmėsi akivaizdžių veiksmų, kad per nustatytą laikotarpį prisijungtų prie euro zonos. Taigi, programa siekiama teikti paramą valstybių narių vyriausybėms ir valdžios institucijoms, gavus jų prašymus arba joms pateikus pasiūlymus dėl reformų, rengiant ir įgyvendinant augimą skatinančias struktūrines reformas. Programa

³⁴

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

siekama prisidėti įgyvendinant bendrą tikslą – skatinti sanglaudą, konkurencingumą, našumą, augimą ir užimtumą. Todėl turėtų būti numatytos finansinės paskatos, kad būtų užbaigtos struktūrinio pobūdžio reformos, ir techninė parama siekiant sustiprinti valstybių narių administracinius gebėjimus spręsti problemas, su kuriomis susiduriama institucijose, valdymo, viešojo administravimo srityse ir ekonomikos bei socialiniame sektoriuose.

- 1.4.2. *Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.*

Europos lygmens veiksmų pagrindas (*ex ante*)

Nauja reformų rėmimo programa pasiūlys visoms ES valstybėms narėms unikalų priemonių derinį, taip padidindama poveikį ES lygiu. Jos pagrindinė pridėtinė vertė yra jos savanoriškas pobūdis ir valstybių narių atsakomybės už reformas skatinimas.

Reformų įgyvendinimo priemonė yra tiesioginis atsakas į silpną struktūrinių reformų įgyvendinimą nacionaliniu lygmeniu ir dabartinėje ES ekonomikos valdymo sistemoje nustatytą spragą. Nors struktūrinių reformų įgyvendinimas valstybėse narėse tebėra nacionalinės kompetencijos dalykas, veiksmai ES lygmeniu padės įveikti politinį neryžtingumą dėl reformų (kurios gali būti iš dalies susijusios su trumpalaikėmis finansinėmis ar politinėmis išlaidomis) inicijavimo. Įgyvendinant programą taip pat bus siekiama teikti konkrečią finansinę paramą per Europos semestrą nustatytoms reformoms įgyvendinti, laikantis subsidiarumo principų.

Įgyvendinant techninės paramos priemonę (ir konvergencijos priemonės techninės paramos komponentą), toliau bus stiprinami valstybių narių administraciniai gebėjimai panaudojant Sąjungos masto ekspertų tinklo patirtį visų paramos prašančių valstybių narių naudai ir skatinamas tarpusavio pasitikėjimas ir tolesnis bendradarbiavimas tarp valstybių narių ir Komisijos.

Įgyvendinant konvergencijos priemonės finansinės paramos komponentą, skirtą valstybėms narėms, kurios ėmėsi akivaizdžių veiksmų, kad per nustatytą laikotarpį įsivestų bendrą valiutą, bus siekiama sustiprinti šių valstybių narių atsparumą ruošiantis prisijungti prie euro zonos ir visos euro zonos atsparumą, sudarant galimybes užtikrinti teigiamą tarpvalstybinį poveikį ir (arba) teigiamą šalutinį poveikį euro zonai ir visai Sąjungai.

Tikėtina papildoma Sąjungos nauda (*ex post*)

Nors struktūrinių reformų įgyvendinimas valstybėse narėse ir toliau yra nacionalinės kompetencijos dalykas, krizės laikmetis parodė, kad dėl valstybių narių ekonomikas siejančių stiprių ryšių vykdomos reformos negali būti vien nacionalinis reikalas. Ekonominės politikos koordinavimas sustiprintas vykdant Europos semestrą, tačiau konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų įgyvendinimas valstybėse narėse nevienodas. Pagal programą bus teikiama papildoma parama per Europos semestrą nustatytoms reformoms įgyvendinti. Taip bus prisidėta prie valstybių narių makroekonominio stabilumo ir ekonominio ir socialinio atsparumo didinimo. Todėl programos poveikis bus juntamas ne tik nacionaliniu lygmeniu – teigiamą šalutinį poveikį pajus ir visa Sąjunga.

1.4.3. *Panašios patirties išvados*

Techninės paramos priemonė yra galiojančios 2017–2020 m. struktūrinių reformų rėmimo programos, kuri įsigaliojo 2017 m. gegužės 20 d., tęsinys. SRRP pradėta įgyvendinti 2017 m. rugsėjo mėn., patvirtinus 2017 m. metinę darbo programą, ir buvo tęsiama 2018 m. kovo mėn. patvirtinus 2018 m. metinę darbo programą. Net jei reguliavimo požiūriu formaliai vertinti SRRP dar anksti, kai ko galima pasimokyti iš techninės paramos, teikiamos Graikijai (per Graikijos reikalų darbo grupę) ir Kiprui (per Paramos Kiprui grupę) pagal koregavimo programas, ir iš 2016 m. vykdytų struktūrinių reformų parengiamųjų veiksmų (3 000 000 EUR). Visų pirma, GRDG atveju 2014 m. atliktas vertinimas patvirtino, kad paramos teikimas techninės pagalbos pavidalu buvo labai svarbus skatinant reformų programos įgyvendinimą. EAR specialiojoje ataskaitoje taip pat padaryta išvada, kad GRDG iš esmės sėkmingai įvykdė savo įgaliojimus – teikti atitinkamą techninę pagalbą srityse, apimančiose beveik visą viešosios politikos spektrą, o tai iš esmės atitiko ekonominio koregavimo programos sąlygas.

Nors, kaip jau minėta, pastaruoju metu įgyvendinant parengiamuosius veiksmus (neseniai baigtas darbas veiksmų vietoje) ir neseniai priėmus SRRP yra sudėtinga pateikti jos veiklos rezultatų ir poveikio analizę, galima padaryti keletą išankstinių išvadų:

- įgyvendinant programą užpildoma struktūrinių reformų įgyvendinimo spraga, remiant valstybes nares skirtingais reformų etapais;
- dalyvavimas programoje yra susijęs su gana nedidele administracine našta, palyginti su kitomis Sąjungos programomis, o parama gali būti suteikta gana greitai;
- SRRP yra svarbi siekiant nuosekliai įgyvendinti strateginius Sąjungos prioritetus;
- SRRP veiksmais dažnai plėtojami ir įgyvendinami sprendimai, kuriais sprendžiami tarpvalstybiniai klausimai ir visai Sąjungai aktualūs uždaviniai;
- kai kuriais atvejais paramos teikimas taip pat paskatino finansavimą pagal kitas Sąjungos programas, pvz., padedant geriau parengti ar integruoti Sąjungos fondų finansuojamus projektus;
- valstybės narės ypač vertina dalijimąsi patirtimi su kitomis valstybėmis narėmis ar ekspertais ir
- savanoriškas dalyvavimas programoje ir sutarimu grindžiamas bendradarbiavimas viso paramos teikimo proceso metu padės plėtoti abipusį pasitikėjimą ir skatinti bendradarbiavimą ...]

1.4.4. *Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Programa bus aiški ir stiprins per Europos semestrą vykdomą politikos koordinavimą. Tuo pačiu metu ji atitinka Europos struktūrinių ir investicijų fondų (Sąjungos fondų) ir kitų Sąjungos programų su investiciniais projektais susijusią priemonę, o tai paskatins naudotis Sąjungos fondais. Be to, Programa grindžiama dabartine SRRP patirtimi.

Komisija ir toliau sieks, kad Programai įgyvendinti siūlomi veiksmai papildytų kitas Sąjungos programas ir fondus (įskaitant Sąjungos fondus) ir jų nesidubliuotų. Koordinavimas ir toliau bus užtikrinamas taikant vidaus darbo tvarkos taisykles (per koordinavimo mechanizmą, panašų į esamą techninės paramos koordinavimo

mechanizmą pagal SRRP, įtraukiant labiausiai suinteresuotų tarnybų atstovus) ir bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis (priimant sprendimus teikti paramą valstybei narei, *inter alia*, būtų atsižvelgiama į esamus veiksmus ir priemones, finansuojamas Sąjungos fondų ir pagal Sąjungos programas).

Tai, kad reformos, kurioms skiriami programos finansiniai įnašai, bus apibrėžtos pagal esamą Europos semestro procesą, bus svarbu užtikrinant papildomumą ir siekiant, kad pagal reformų rėmimo programą nebūtų teikiama parama reformoms, kurios būtų buvusios įvykdytos bet kuriuo atveju. Be to, šių reformų įgyvendinimo stebėseną pagal Europos semestrą suteiks papildomų apsaugos priemonių.

1.5. Trukmė ir finansinis poveikis

✓ **trukmė ribota**

- ✓ faktiškai 2021–2027 m.
- ☐ įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM, o mokėjimų asignavimų – nuo MMMM iki MMMM.

☐ **trukmė neribota**

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)³⁵

✓ **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos

- ✓ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- ☐ vykdomųjų įstaigų.

☐ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis.

✓ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdymo užduotis perduodant:

- ☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;
- ✓ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- ✓ EIB ir Europos investicijų fondui;
- ☐ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- ✓ viešosios teisės subjektams;
- ✓ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikiančioms viešųjų paslaugų srityje, jeigu jos pateikia pakankamų finansinių garantijų;
- ☐ valstybės narės privatinės teisės reglamentuojamoms įstaigoms, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;
- ☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.

³⁵ Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Pasiūlyme nustatytos stebėjimo ir vertinimo pareigos. Pasiekimai, susiję su konkrečiais uždaviniais, bus stebimi kasmet remiantis pasiūlyme pateiktais rodikliais; Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai kasmet teiks programos įgyvendinimo ataskaitą.

Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai kasmet pateiks tarpinę vertinimo ataskaitą ir *ex post* vertinimo ataskaitą.

Laikotarpio vidurio vertinimo ataskaitoje bus pateikta informacija apie programos tikslų pasiekimą, efektyvumą, veiksmingumą, aktualumą, derėjimą ir ES pridėtinę vertę. Taip pat bus išsiaiškinta, ar visi tikslai ir veiksmai išlieka aktualūs. *Ex post* vertinimo ataskaitą sudarys bendras programos įvertinimas ir bus pateikta informacija apie jos poveikį ilguoju laikotarpiu.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ai), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės sistemos pagrindimas*

Programą gali tiesiogiai įgyvendinti Komisija, o netiesiogiai – kiti nei valstybės narės subjektai ir asmenys, kaip numatyta Finansinio reglamento 58 straipsnyje (būsimas 62 straipsnio 1 dalies c punktas).

Kalbant apie techninės paramos teikimą, programa remiasi SRRP, kuriai taikomas tiesioginis ir netiesioginis valdymas ir kuri patraukli savo administraciniu paprastumu, patirtimi. Siekiant užtikrinti tęstinumą ir išlaikyti vieningos trijų priemonių sistemos nuoseklumą, tinkamiausias pasirinkimas yra tiesioginis valdymas. Prireikus, remiantis politikos tikslais ir atsižvelgiant į kontrolės tikslus, bendradarbiaujant su tarptautinėmis organizacijomis taip pat bus naudojamas netiesioginis valdymas.

Tiesioginis valdymas taip pat yra tinkama priemonė, skirta suteikti finansinę paramą pagal reformų įgyvendinimo priemonę (įskaitant konvergencijos priemonę), sumanytą kaip paskatų mechanizmas, kurį sudaro su išlaidomis nesusijęs lėšų pervedimas į valstybių narių biudžetus. Tiesioginis valdymas užtikrins reikiamą aktyvų Komisijos ir valstybių narių bendravimą rengiant ir įgyvendinant reformų įsipareigojimus. Tiesioginis valdymas taip pat užtikrins skaidresnes, paprastesnes ir greitesnes procedūras. Tai, kad finansinis įnašas nebus susijęs su išlaidomis, taip pat padidins veiksmingumą ir supaprastins finansų valdymą.

Kontrolės strategija (išsami informacija pateikta 2.2.2 punkte) laikoma tinkama ir subalansuota siekiant spręsti klausimus dėl, viena vertus, įprastos rizikos, susijusios su Komisijos vykdomu tiesioginiu ar netiesioginiu veiksmų projektų valdymu (viešųjų pirkimų ir dotacijų, kaip tai išsamiai aprašyta 2.2.2 punkte) ir, kita vertus, su sąnaudomis (pagal finansų priemonę) nesusijusio finansinio įnašo, kai sandorių rizika yra mažesnė.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Nustatytos šios pagrindinės rizikos rūšys:

1) dėl reformų įgyvendinimo priemonės (įskaitant konvergencijos priemonę):

- rizika, kad reformų įsipareigojimai nėra tinkamai įgyvendinami;
- rizika, susijusi su neaiškiu tarpinių reikšmių ir rodiklių įgyvendinimo akte apibrėžimu;
- rizika, susijusi su neteisingu vertinimu ar pavėluotu vertinimu, ar reformos buvo įgyvendintos patenkinamai ir
- rizika, susijusi su galimu finansinio įnašo sumos panaikinimu.

Priemonės, kurių bus imtasi siekiant sumažinti riziką, yra šios:

- Kontrolės sistema bus grindžiama išsamiu reformų įsipareigojimų įgyvendinimo laipsnio vertinimu. Kadangi finansavimas bus grindžiamas su sąnaudomis nesusijusiais finansiniais įnašais, su sandoriais susijusi rizika turėtų būti labai maža.

2) dėl techninės paramos priemonės (įskaitant konvergencijos priemonę):

Rizika, susijusi su partnerių (pvz., tarptautinių finansinių institucijų (TFI) ir galutinių paramos gavėjų) atranka, sutarčių sudarymo etapu (perkeliant Komisijos reikalavimus į sutartinius dokumentus), stebėjimu ir finansiniais sandoriais (Komisijos nustatytų procesų nesilaikymas) ir veiklos rezultatų vertinimu (iš anksto nustatytų siektinų reikšmių / tikslų neįvykdymas).

Priemonės, kurių bus imtasi siekiant sumažinti riziką, yra šios:

- nustatyto sprendimų priėmimo proceso laikymasis prieš priimančią sprendimą dėl sutarties skyrimo;
- programos valdymo tarnybos atliekama *ex ante* patikra ir finansinio tikrinimo tarnybos atliekama finansinė patikra;
- hierarchinė operacijų patikra taikant atitinkamas grandines;
- įgaliojotojo subjekto *ex ante* vertinimas (ramsčių vertinimas) ir
- *ex post* kontrolė siekiant pašalinti sisteminius *ex ante* kontrolės trūkumus ir susigražinti nepagrįstai sumokėtas sumas.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Remiantis 2017 m. Paramos struktūrinėms reformoms tarnybos valdymo plane ir metinėje veiklos ataskaitoje pateikta informacija, kontrolės priemonių ekonominis efektyvumas yra mažesnis nei 5 proc.

Darbuotojų sąnaudos apskaičiuojamos naudojant apytikslius skaičiavimus, pagrįstus organizacinės struktūros ir pareigybių aprašymų analize, o išorinės kontrolės sąnaudos grindžiamos atitinkamų sutarčių ir susijusių mokėjimų verte.

Atsižvelgiant į siūlomą valdymo būdą, rizikos įvertinimą ir siūlomas rizikos mažinimo priemones, numatomas klaidų lygis bus žemas.

2.3. **Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės**

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Siekiant užkirsti kelią sukčiavimui ir pažeidimams, programoje bus įdiegtos įvairios priemonės.

Įgyvendinant Komisijos priimtą Kovos su sukčiavimu strategiją, kuri apima visą išlaidų ciklą, Paramos struktūrinėms reformoms tarnyboje bus parengtas specialus kovos su sukčiavimu veiksmų planas šioms išlaidoms padengti atsižvelgiant į įgyvendinamų priemonių proporcingumą ir ekonominę naudą. Jis bus grindžiamas patirtimi, įgyta įgyvendinant dabartinę Paramos struktūrinėms reformoms tarnybos kovos su sukčiavimu strategiją.

Tinkami vidaus kontrolės procesai bus taikomi visais valdymo lygmenimis ir bus parengti siekiant pagrįstai įsitikinti, kad bus pasiekti šie tikslai: operacijos yra efektyvios, veiksmingos ir ekonomiškos; teikiamos patikimos ataskaitos; saugomas turtas ir informacija; tinkamai valdoma rizika, susijusi su operacijų teisėtumu ir tvarkingumu, vykdoma sukčiavimo ir pažeidimų prevencija, nustatymas, ištaisymas ir tolesnė su tokiu sukčiavimu ir pažeidimais susijusi veikla.

Kovos su sukčiavimu veiksmų plane bus aprašyta *ex ante* ir *ex post* kontrolės sistema, pagrįsta raudonų vėliavėlių sistema, ir jame konkrečiai nurodytos procedūros, kuriomis turi vadovautis darbuotojai, nustatę sukčiavimo atvejį arba pažeidimus. Jame taip pat pateikiama informacija apie darbo su OLAF tvarką.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija ir siūloma nauja biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	2 išlaidų kategorija: Sanglauda ir vertybės	DA / NDA ³⁶ .	ELPA šalių ³⁷	šalių kandidačių ³⁸	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento [21 straipsnio 2 dalies b punktą]
2	06.01 04 01 (Reformų rėmimo programos (RRP) rėmimo išlaidos)	NDA	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra
2	06.02.01 (RRP – reformų įgyvendinimo priemonė)	DA	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra
2	06.02.02 (RRP – veiklos techninė parama)	DA	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra
2	06.02.03.01 (RRP – konvergencijos priemonė – finansinės priemonės komponentas)	DA	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra
2	06.02.03.02 (RRP – konvergencijos priemonė – veiklos techninės paramos komponentas)	DA	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra

³⁶ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

³⁷ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

³⁸ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu, dešimtainius ženklus žymint kableliu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	2	Sanglauda ir vertybės									
GD: Paramos struktūrinėms reformoms tarnyba			Metai 2021	Metai 2022	Metai 2023	Metai 2024	Metai 2025	Metai 2026	Metai 2027	Po 2027	IŠ VISO
• Veiklos asignavimai											
06.02.01 (RRP – reformų įgyvendinimo priemonė)	Įsipareigojimai	(1)	1 100,000	3 208,450	4 400,16	4 125,15	3 666,040	4 583,500	916,700		22 000,000
	Mokėjimai	(2)			3 208,450	5 958,550	2 749,530	2 750,100	5 041,85	2 291,520	22 000,000
06.02.02 (RRP – veiklos techninė parama)	Įsipareigojimai	(1a)	109,039	111,221	113,445	115,714	118,029	120,390	122,162		810,000
	Mokėjimai	(2a)	57,173	84,200	96,335	100,860	103,812	106,413	102,037	159,170	810,000
06.02.03.01 (RRP – konvergencijos priemonė – finansinės priemonės komponentas)	Įsipareigojimai	(1b)	100,000	291,550	399,840	374,850	333,960	416,500	83,300		2 000,000
	Mokėjimai	(2b)			291,550	541,450	250,470	249,150	458,150	208,480	2 000,000
06.02.03.02 (RRP – konvergencijos priemonė – veiklos techninės paramos komponentas)	Įsipareigojimai	(1c)	18,847	19,224	19,608	20,000	20,400	20,807	21,114		140,000
	Mokėjimai	(2c)	10,890	16,039	18,350	19,211	19,773	20,268	19,436	16,033	140,000

Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų rinkinio lėšų ³⁹											
06.01 04 01 (Reformų rėmimo programos (RRP) rėmimo išlaidos)		(3)	6,731	6,865	7,003	7,143	7,285	7,432	7,541		50,000
IŠ VISO asignavimų GD Paramos struktūrinėms reformoms tarnybai	Įsipareigojimai	=1+1a +3	1 334,617	3 637,310	4 940,056	4 642,857	4 145,714	5 148,629	1 150,817		25 000,000
	Mokėjimai	=2+2a +3	74,794	107,104	3 621,688	6 627,214	3 130,870	3 134,113	5 629,014	2 675,203	25 000,000

• IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)	1 327,886	3 630,445	4 933,053	4 635,714	4 138,429	5 141,197	1 143,276		24 950,000
	Mokėjimai	(5)	68,063	100,239	3 614,685	6 620,071	3 123,585	3 126,681	5 621,473	2 675,203	24 950,000
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų rinkinio lėšų		(6)	6,731	6,865	7,003	7,1430	7,285	7,432	7,541		50,000
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 2 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai	=4+ 6	1 334,617	3 637,310	4 940,056	4 642,857	4 145,714	5 148,629	1 150,817		25 000,000
	Mokėjimai	=5+ 6	74,063	107,104	3 621,688	6 627,214	3 130,870	3 134,113	5 629,014	2 675,203	25 000,000

³⁹ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai. Pagal kiekvieną iš 3 straipsnyje nurodytų trijų priemonių išlaidos taip pat gali būti susijusios su kitomis remiamos veiklos rūšimis, tokiomis kaip techninės paramos projektų kokybės užtikrinimas ir stebėseną vietoje, tarpusavio konsultacijos ir vertinimas ir įgyvendinantis struktūrinės reformos dalyvaujantys ekspertai ir ekspertų grupės (7 straipsnio 3 dalis); Šios išlaidos sudaro 50 mln. EUR, t. y. 0,2 proc. RRP (20 mln. EUR pagal biudžeto eilutę 06.02.02 ir 30 mln. EUR pagal biudžeto eilutę 06.02.03.02).

Jei pasiūlymas (iniciatyva) daro poveikį kelioms išlaidų kategorijoms:

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–6 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS (Orientacinė suma)	Išpareigojimai	=4+ 6	1 334,617	3 637,310	4 940,056	4 642,857	4 145,714	5 148,629	1 150,817		25 000,000
	Mokėjimai	=5+ 6	74,794	107,104	3 621,688	6 627,214	3 130,870	3 134,113	5 629,014	2 675,203	25 000,000

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu, dešimtainius ženklus žymint kableliu)

		Metai 2021	Metai 2022	Metai 2023	Metai 2024	Metai 2025	Metai 2026	Metai 2027	IŠ VISO
GD: Paramos struktūrinėms reformoms tarnyba									
• Žmogiškieji ištekliai		31,750	34,710	37,723	37,723	37,723	37,723	37,723	255,075
• Kitos administracinės išlaidos		2,500	2,700	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	20,200
IŠ VISO GD Paramos struktūrinėms reformoms tarnyba	Asignavimai	34,250	37,410	40,723	40,723	40,723	40,723	40,723	275,275

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso išpareigojimų = Iš viso mokėjimų)	34,250	37,410	40,723	40,723	40,723	40,723	40,723	275,275
---	---	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu, dešimtainius ženklus žymint kableliu)

		Metai 2021	Metai 2022	Metai 2023	Metai 2024	Metai 2025	Metai 2026	Metai 2027	Po 2027	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–7 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	1 368,867	3 674,720	4 980,779	4 683,580	4 186,437	5 189,352	1 191,540		25 275,275
	Mokėjimai	109,044	144,514	3 662,411	6 667,937	3 171,593	3 174,836	5 669,737	2 675,203	25 275,275

3.2.2. Numatomo poveikio administracinio pobūdžio asignavimams santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. (tūkstantųjų tikslumu, dešimtainius ženklus žymint kableliu)

	Metai 2021	Metai 2022	Metai 2023	Metai 2024	Metai 2025	Metai 2026	Metai 2027	Po 2027	IŠ VISO
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA									
Žmogiškieji ištekliai	31,750	34,710	37,723	37,723	37,723	37,723	37,723		255,075
Kitos administracinės išlaidos	2,500	2,700	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000		20,200
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	34,250	37,410	40,723	40,723	40,723	40,723	40,723		275,275
Neįtraukta į daugiamečių finansinės programos⁴⁰ 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA									
Žmogiškieji ištekliai									
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	6,731	6,865	7,003	7,143	7,285	7,432	7,510		50,000
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	6,731	6,865	7,003	7,143	7,285	7,430	7,541		50,000
IŠ VISO	40,981	44,275	47,726	47,866	48,008	48,155	48,264		325,275

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų priemonei valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

⁴⁰ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.2.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

	Metai 2021	Metai 2022	Metai 2023	Metai 2024	Metai 2025	Metai 2026	Metai 2027	Iš viso
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)								
XX 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	196	214	233	233	233	233	233	233
XX 01 01 02 (Delegacijos)								
XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)								
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)								
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais): FTE, „Full Time Equivalent“⁴¹								
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)	49	54	58	58	58	58	58	58
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT ir JED delegacijose)								
xx 01 04 yy ⁴²	- būstinėje							
	- delegacijose							
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)								
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – tiesioginiai moksliniai tyrimai)								
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)								
IŠ VISO	245	268	291	291	291	291	291	291

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

⁴¹ CA – sutartininkas („Contract Staff“), LA – vietinis darbuotojas („Local Staff“), SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“), INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“), JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas („Junior Expert in Delegations“).

⁴² Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) persikristytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Užduotį, kurią reikia atlikti, sudaro visos užduotys, reikalingos siekiant a) tvarkyti reformų įsipareigojimus, b) analizuoti reformų įsipareigojimų vykdymą; c) tvarkyti valstybių narių prašymus ir vykdyti tolesnį projektų valdymą ir d) vykdyti finansinį ir sutartinį programos valdymą, būtent: • vertinti valstybių narių pateiktą informaciją ir rengti susijusius teisės aktus, įskaitant koordinavimą su kitomis tarnybomis ar išorės ekspertais arba kitų tarnybų ar išorės ekspertų teikiamą paramą; • vertinti reformų įsipareigojimų įgyvendinimą ir rengti atitinkamus teisės aktus; • palaikyti ryšius, teikti ataskaitas ir vesti derybas su EP, Taryba ir kitomis ES institucijomis dėl visos programos; • palaikyti ryšius su valstybėmis narėmis ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis (be kita ko, dėl padėties reformų įsipareigojimų srityje); užtikrinti sąveiką per Europos semestrą; • organizuoti procedūras ir rengti susijusius teisės aktus dėl mokėjimų sustabdymo, panaikinimo ir lėšų susigrąžinimo, kvietimų valstybėms narėms teikti paraiškas skelbimo ir kt.; • rengti darbo programas / finansavimo sprendimus, nustatyti prioritetus; • administruoti sutarčių sudarymo procedūras; • bendrauti su suinteresuotosiomis šalimis sutartiniais ir finansiniais klausimais; • rengti ir organizuoti aukšto lygio iniciatyvinės grupės posėdžius su atitinkamu GD, valstybėmis narėmis ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis; • administruoti projektus: rengti, įgyvendinti ir pratęsti projektus, valdyti sutartinius ir finansinius aspektus; vykdyti įsipareigojimus, atlikti mokėjimus, išduoti vykdomuosius raštus sumoms išieškoti ir kt.; • vykdyti kontrolę; • administruoti IT priemones; • mokėti įnašus ir testuoti metinės patikinimo pareiškimo (DAS) pateikimo procedūros įgyvendinimą. Stebėti, kaip įgyvendinami tikslai, įskaitant pagal biudžeto sudarymo procedūrą, valdymo planą, laikotarpio vidurio peržiūrą, metinėse veiklos ataskaitose ir papildomų pasirinktinių paslaugų ataskaitose nustatytus tikslus, ir teikti ataskaitas.
Išorės darbuotojai	Pagalba atliekant finansines ir administracines užduotis.

3.2.3. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- ☐ nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- ☒ numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai 2021	Metai 2022	Metai 2023	Metai 2024	Metai 2025	Metai 2026	Metai 2027	Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms.
- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - ☐ nuosaviems ištekliams
 - ☐ kitoms pajamoms

Nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms

☐

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁴³						
	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.
..... straipsnis							

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

⁴³

Tradicioniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.